

Bárdos Szimpózium - Debrecen (Márkusné Natter-Nád Klára)	3-4. oldal
Győri Zenei Nevelési Konferencia 2014 (Márkusné Natter-Nád Klára)	5-8. oldal
Az Összetartozás és Pünkösdi jegyében Kárpátalján (Gungl Rita)	8-9. oldal
VI. Pünkösdváros Kórusfesztivál - Baja (Kovács Andrásné)	9-11. oldal
Tárt karokkal vár, Székesfehérvár! (Kerekesné Pytel Anna)	11-13. oldal
Felhívás – Akkreditált továbbképző tanfolyam	13. oldal
Száz éve született Lisznyay Szabó Gábor (Horváth Márton Levente)	14-15. oldal
A Nyíregyházi Cantemus Kórus-család gazdag nyári programja (Erdős Jenő)	16-18. oldal
Egy magyar ember egy napja (közösségi oldalról átvett írás)	18-19. oldal
Egy kis technika... 102 (Dr. Bruckner Adrienne)	19. oldal
X. Cantemus Nemzetközi Kórusfesztivál 2014. Nyíregyháza Fotók: Szabó Dénesné	20. oldal

ÉVFORDULÓK

115 éve született **Bárdos Lajos** zeneszerző, karnagy, zeneteoretikus 1899. 10. 01.

300 éve született **Christoph Willibald Gluck** zeneszerző 1714. 07. 02.

200 éve született **Mosonyi Mihály** zeneszerző 1814. 09. 04.

165 éve hunyt el **Fryderyk Chopin** zeneszerző 1849. 10. 17.

140 éve született **Arnold Schönberg** zeneszerző 1874. 09. 13.

150 éve alakult a **Budai Dalárda** 1864.

A VOX MIRABILIS KAMARAKÓRUS A ZADARI NEMZETKÖZI KÓRUSVERSENYEN

Május utolsó hétvégéjén rendezték meg a Nemzetközi Kórusversenyt Zadarban. Az európai híru kórusverseny nagy múltra tekint vissza, 18 éve rendezték az első.

A nemzetközi versenyre nagynevű, rutinosan versenyző kórusok jelentkeztek Európa különböző országaiból. A **Vox Mirabilis Kamarakórus** is benevezett a megmérettetésre. A versenykiírásban sok felételnek kellett megfelelni, előírás volt egy XVI. sz. előtti kórusmű, egy horvát zeneszerző műve, egy XX. sz-i, egy magyar és egy romantikus darab. A fehérvári kamarakórus nagyon alapos felkészülés után egy igazán színvonalas programmal indult a versenyen: 6-8 szólamú kórusművekkel készültek, amely komoly kihívást jelentettek a 21 főből álló csapatnak.

A döntőbe 8 kórus jutott, köztük a Vox Mirabilis is, ami már önmagában óriási eredmény. A kiemelkedően magas minőségű versenyen tizedpontok döntöttek, a székesfehérvári kórus az előkelő 5. helyen végzett, nagyon magas, 89 pontszámmal, amely a nemzetközi és magyar pontozási rendszerben arany minősítésnek felel meg.

A neves karmesterekből, zenei vezetőkből álló 6 tagú nemzetközi zsűri több szempont szerint pontozta a versenyzőket. A zsűri kiemelte a Vox Mirabilis hangzását, a kórus zenei érzékenységét, a művek kiváló interpretálását, a szólamok egységét, és a szakmai fejlődés érdekében sok jó tanáccsal látta el a kórus vezetőjét.

A méltán nagy nevű nemzetközi kórusversenyen kiválóan teljesített a Vox Mirabilis Kamarakórus, aki a kimagasló nemzetközi mezőnyben komoly elismerést kapott.

-vii-

BÁRDOS SZIMPÓZIUM

Debrecen, 2014. március 28-30.

Ismert és várt eseménysorozatot jelent a tavaszi Bárdos Szimpózi-um, mely rendszeres ismétlődése ellenére mindig új tartalommal tudja megtölteni a sokirányú továbbképzés tematikáját. A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar ebben az évben 29. alkalommal hirdette meg a találkozót mely egyúttal lehetőséget biztosít az Akkreditált továbbképzésre is.

A program péntek délután a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdődött, ahol a XII. Országos Kodály Zoltán Szolfézs Párosének és Népdaléneklési Versenyt tartották, zeneművészeti szakközépiskolás növendékek számára. A Szimpózi-umra érkezett vendégek közül is többen ellátogattak a Vár utcába és elismerően szóltak a Párosének verseny résztvevőinek teljesítményéről.

A szimpózi-um ünnepélyes megnyitása este fél nyolckor volt a Zeneművészeti Kar épületének Liszt-termében. *Dr. S. Szabó Márta* tanszékvezető főiskolai docens köszöntötte a megjelenteket és bemutatta az est szereplőit. Ez alkalommal nyíregyházi vendég előadók révén egy különleges irodalmi-zenei előadás Passuth - Gesualdo került bemutatásra. Ismerkedés Don Carlo Gesualdo művészetével, Passuth László: Madrigál című regényének tükrében.

Gesualdo a barokkba hajló reneszánsz korának legsajátosabb mestere. Káprázatos harmóniavilága, jellegzetes, drámai kontrasztokra épülő formaalkotása minden más reneszánsz komponistától különbözővé teszi. Talán életének tragédiája is hozzájárult e különös stílus formálódásához. A magánélet titkait Passuth László regényének felhasználásával a jelenetekből elő lépő személyek párbeszédei tárják föl.

A zenei előadók a **Cantemus Vegyeskar**, a **Cantemus Gyermekkar** –(karigazgató: *Szabó Dénes*) és a **Banchieri Énekegyüttes**. A prózai előadók – *Fridrich Noémi*, *Gulácsi Tamás*, *Tóth Zolka*, *Varga Norbert* – a nyíregyházi Móríc Zsigmond Színház művészei. Vezényelt: *Szabó Soma*. Az énekari és prózai részek váltakozása az előadás különleges hangulatát teremtették meg.

Szombaton egész nap változatos, sűrű program fogadta a résztvevőket. Ennek keretében volt elosztva 3 tanítási óra: Zeneiskolai szolfézs óra – a debreceni Kodály Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI 1. osztályos csoportját *Kovácsné Bardóczi Mónika* tanította. Ének-zene óra – a kecskeméti Kodály Iskola 8. osztályosait *Durányik László* tanította. Énekari próba – az **Aurin Leánykarral** volt, *Durányik László* vezetésével. Változatos és érdekes improvizatív foglalkozást vezetett *Sáry László* – Kreatív zenei gyakorlatok címmel tartott előadása és gyakorlása 20 fő részvételével.

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége, a KÓTA munkáságáról tartott tájékoztatót *dr. Mindszenty Zsuzsanna* elnök és ismertette a 2015-ben Pécssett megrendezésre kerülő Europa Cantat jelentőségét és folyamatban lévő előkészületeit.

A tervezet szerint *dr. Ittész Mihály* szakmai beszélgetést vezet a születésnapj jubileumukat ünneplő *Szőnyi Erzsébet* és *Kocsár Miklós*

115 ÉVE SZÜLETETT BÁRDOS LAJOS

zeneszerzőkkel. Ám *Szőnyi Erzsébet* személyesen nem tudott jelen lenni, ezért egy ővele készített korábbi CD felvételt mutattak be. Így a személyes beszélgetés résztvevője *Kocsár Miklós* volt, akivel a különböző zeneszerzői korszakainak felelevenítésére került sor. A két jubiláns zeneszerző kamaraműveiből a debreceni zeneművészeti kar tanárai és diákjai mutattak be néhány hangszeres szóló művet.

A programnak megfelelően három énekari hangverseny volt ezen a napon. Dél előtt az **Ady Endre Gimnázium Leánykara** énekelt, karnagyuk *Kerekes Rita*. Igényes műsort mutattak be, *Petrovics Emil*, *Alejandro Yagüe*, *Kocsár Miklós*, *Orbán György* és *Gyöngyösi Levente* műveiből válogatva. Az énekkar kiváló teljesítményt nyújtott, a zeneileg jól megfogalmazott műveket kotta nélkül énekelve érzékenyen reagált a magával ragadó karvezető minden mozdulatára. *Kocsár: Félelem c. művét, Valkai Dávid* végzős hallgató vezényelte.

Délután két gyermekkar szerepelt. A **Szivárvány Gyermekkar**, *Deli Gabriella* vezényletével énekelt. *Cherubini: Szolmizáló kánonját, Szőnyi Erzsébet: 33 könnyű kórus kötetéből* – lengyel, cseh, japán, amerikai népdal feldolgozásokat; majd a 21 énekes játékból a *Cickom* szólalt meg. *Kocsár Miklós* kórusaiból a *Kányádi Sándor* versére írott *Veréb-nóta* hangzott fel. Befejezésül *Daróci Bárdos Tamás: Tavaszi körtánc-át* énekeltek. Egész műsorukra jellemző volt a tisztán csengő, vidám, jó hangulatú éneklés. Zongorán közreműködött, *Dr. Szabóné Sörös Erzsébet*.

A **Lautitia Gyermekkar** műsorán *Michael East*, *Kocsár Miklós* és *Bárdos Lajos* művei szerepeltek. A különböző hangulatú műveket egyéni szép megformálásban szólaltatták meg.

Említésre méltó a kórusban a nagyszámú fiúk részvétele. Igen szépen oldották meg a „Magos a rutafa”, előadását, karnagyuk *Nemes József* vezetésével. Itt is közreműködött egy tehetséges ifjú karnagnövendék, *Arany Judit*.

Az esti nagy hangversenyt a **Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának Együttese** a *Bárdos Lajos Leánykar* nyitotta meg, *Bárdos Lajos* kórusműveinek méltó, szép előadásával. *Szesztay*

Zsolt alapító karnagy, pedagógiai hagyományait követve, a hangversenyen végzős hallgatók is vezényelnek, így a Cantemus c. mű, *Szűcs Magdaléna*, a Csángó leánytánc *Veress Anett* vezényletével szólalt meg. Kocsár Miklós: Nőikarok Nagy László versére sorozatát, a kórus vezető karnagya *Ordasi Péter* vezényelte.

A két Bárdos mű előadása között került sor az évente megismétlődő Szesztay Zsolt Emlékdíj átadására.

Az oklevelet S. Szabó Márta méltatása után Szesztay Zsoltné adta át a díjjal egyetemben a kitüntetett növendéknek. Ebben az esztendőben kivételes díjazott *Hajdú Sándor* vehette át aki az egyetem matematika szakán is folytat tanulmányokat, néhány témakörben tanít is, ugyanakkor elnyerte a zeneakadémisták részére kiírt országos karvezető verseny második díját és különdíjat is.

Az esti hangverseny második szereplője a **Kölcsey Kórus** volt. Nagyszabású ünnepi műsorukon szerepelt két Kocsár-mű: Négy madrigál, Kölcsey Ferenc verseire; Elment a nyár, Kányádi Sándor versére. Bárdos Lajos: Szent Benedekhez, szövegét Dr. Békés Gellért a rend szerzetes költője írta, a vegyeskari művet, Daróci Bárdos Tamás írta át nőikarra. A darab elhangzása után nem hangzott taps, hanem attacca következett Szőnyi Erzsébet műve: Ima alkonyi harangszóra, csíkszentdomonkosi népi imádság. Az őszinte áhítattal és tiszta zeneiséggel előadott művek nagy elismerést váltottak ki a hallgatóságból. Befejezésül a **Debreceni Kollégiumi Kántus** kitűnő együttese három komoly hangvételű szakrális indíttatású művet adott elő, Szőnyi Erzsébet: Dícsérd a te Urad Istened; Gárdonyi Géza: Szelíd szemed, Úr Jézus; Szokolay Sándor: Én vagyok a feltámadás és az élet. Zárásként Vass Lajos Leánykérő, című vidám hangulatú népdalszvitjét szólaltatta meg az együttes *Berkési Sándor* vezényletével. A műsor során orgona- majd zongorakísérettel *Sárosi Dániel* működött közre.

A hangverseny igényes műsorvezetője Arany János volt, aki szakmailag részletezte az előadott műveket és őszinte elismeréssel méltatta az előadókat és karnagyukat.

Vasárnap délelőtt a szekciós tanácskozásokat tartották három csoportban: Ének-zenetanári szekciót, *Kedvesné Herczegh Mária* vezetésével. Zeneiskolai szolfézstanári szekciót, *Spiegel Marianna* vezetésével. E legnagyobb létszámú csoportban igen sok gyakorlati kérdést beszéltek meg, szót ejtve a szolfézs versenyekről is. Összegezve nagyon hasznosnak értékelték a tanácskozást. S. Szabó Márta a Szakközépiskolai és főiskolai csoport vezetője, arról

is beszámolt, hogy két éve dolgoznak a zeneakadémiai kollégákkal azon, hogy a tanárképzés megváltozott rendszerében megtalálják a helyét a régi típusú, egyetemi szintű Ének-zene tanár és karvezető (KÉTK) képzésnek. A tanárképzés új, ismét osztatlan, kétszakos formájában lehetőség nyílt erre és 5 év képzési idő + 1 év iskolai gyakorlat során középiskolai ének-zenetanárokat és karvezetőket, egy másik párosításban pedig szakközépiskolai zeneelmélet-tanárokat képezhetnek ismét 2014 szeptemberétől. Ezek a képzések egyelőre

csak a budapesti Zeneakadémián és a debreceni Zeneművészeti Karon indulnak.

A szimpózium utolsó előadását „Emlékezés Lukin Lászlóra halálának 10. évfordulója alkalmából”. *Márkusné Natter-Nád Klára* tartotta. Lukin László a jól ismert tanár, előadó sokoldalúsága, zenei talentuma, irodalmi-költészeti készsége, zenetörténeti tudása ismertté tette őt országszerte. Bárdos Lajos iránti tisztelete, a kezdeti tanár-diák viszonyból baráti, munkakapcsolatíva alakult, sok szép Bárdos kórusműnek volt szövegírója, versköltője. Lukin László a kezdetektől fogva minden esztendőben meghívott vendége volt a Bárdos Szimpóziumnak. Gyakran tartott előadást

és ennek köszönhetően az archívum megőrizte a felvételeket, így fel lehetett eleveníteni személyét, hangját, ami nagy örömet keltett a közönség körében. Felolvasásra került a róla elnevezett intézmények, emléktáblák sora, ezek között van az Érdi Művészeti Iskola. – Az előadás végén büszkén közölte egy fiatal szolfézs tanár, hogy ő az Érdi Lukin László Művészeti Iskolába járt. – Kívánjuk, hogy Lukin László emléke továbbra is elevenen éljen a következő generációk sorában.

A szimpózium zárása – mint mindig – közös énekléssel fejeződött be. *Berkési Sándor* ez alkalommal egy igen szép, alig ismert, orgonakíséretes Bárdos művet hozott „Szent Család napján” Lukin László szövegével. A megemlékezések felelevenítésével és a felhangzó zengő énekléssel nyert valóban méltó befejezést a 29. Bárdos Szimpózium Debrecenben.

A Köszönet hangja szóljon végül mindazok felé akik ismét ilyen kiválóan szervezték, meg ezt a több napos rendezvényt, *Dr. S. Szabó Márta* tanszékvezető főiskolai docens vezetésével és irányításával, ám közös összefogással, minden téren segítséget nyújtva számára. Megemlítjük, hogy ez esztendőben (talán először) *Dr. Duffek Mihály* a Zeneművészeti Kar dékánja külföldi távollétében, ugyanúgy érvényesült a Szimpózium egyedi, mással össze nem hasonlítható hangulata mint három évtizede mindég.

Kívánjuk és várjuk a következő év gazdag programját, a Szimpózium 30-ik évében és Bárdos Lajos születésének 115-ik évében.

Márkusné Natter-Nád Klára

GYŐRI ZENEI NEVELÉSI KONFERENCIA 2014

Magyarországon Zenei Nevelési Konferenciát első alkalommal Győrben tartottak 1968-ban. Ez volt az első ilyen országos jelleggel bíró alálkozó. Jó híre hamar elterjedt és háromévenként megismételve még öt alkalommal megrendezték e nemzetközi kitekintésre is méltó konferenciát. Majd csöndben elapadt, új fesztiválok, újabb szimpóziumok alakultak szerte az országban, Győrből kevesebb hír érkezett.

Ám alig két évtized elmúltával az emlékezés felelevenítette azon emlékezetes napokat amikor város-szerte zengett az énekszó és a Győrben zajló zenei események híre messzire eljutott. A város számos zenei intézménye, nagy tudástartalékkal, sokirányú aktív szervezéssel, közös összefogással megindította a tervezését az újabb országos konferencia megrendezésére. Céljuk, a zenei nevelés értékeinek bemutatásával azt a széleskörű kulturális bázist prezentálni, amit a város képvisel, nagyobb távlatokban országos és nemzetközi hatásában is kifejti és e programmal szervesen illeszkedik Győr város kulturális életébe. 2010-ben megvalósult és április 22-25-ig megrendezésre került a VII. Zenei Nevelési Konferencia, és ekkor célul tűzték ki a nemes hagyomány folytatását.

A VIII. Győri Zenei Nevelési Konferencia ennek értelmében került megrendezésre 2014. május 15-től 18-ig. Az ünnepélyes megnyitót május 15-én délután tartották a Richter teremben. Simon Róbert Balázs, Győr Megyei Jogú Város alpolgármestere köszöntő beszédében értékelte és méltatta a város összefogását, e nagy jelentőségű zenei rendezvény szervezéséért, megtartásáért, és sok sikert kívánt az elkövetkezendő napokhoz.

Cziglényi László a Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola egykori igazgatója a korábbi zene konferenciák titkára, az elmúlt idők eseményeit idézte fel köszöntőjében:

“Tisztelt Alpolgármester Úr, Tisztelt Konferencia, Kedves Kollégák!

Lassan fél évszázada lesz annak, hogy az Országos Zenei Nevelési Konferenciák ötlete felmerült. Győri kitalálója dr. Nagy Miklós karnagy, zeneszerző, a győri Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, később a Győri Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója volt. Ő még abban a szerencsés helyzetben volt, hogy a tematikáról Kodály tanár úrral is tárgyalhatott. Sajnos az első konferenciát a Tanár Úr már nem érthette meg.

A konferenciák tartalmi előkészítésében ettől kezdve Szőnyi Erzsébet professzor asszony segítségére számíthattunk több mint másfél évtizeden keresztül. Ő volt egyike azoknak, akik a kodályi örökséget méltóan kamatoztatták. Nem mellesleg az ISME, a Nemzetközi Zenei Nevelési Társaság alelnöke is volt. Nemzetközi kapcsolatait több konferencián is érvényesíthettük, hiszen vendégül láthattuk és megszólaltathattuk a Kodály-módszer külföldi elkötelezett alkalmazóit is. Az 1970-es moszkvai ISME-konferencián népes magyar delegáció tagjaként magam is részt vehettem.

Mielőtt vázolnám a győri konferenciák történetét, feltétlenül szükségesnek tartom azt, hogy egy kicsit visszaemlékezek az akkori Győr kulturális életére. Győrt évszázadokon keresztül ipari- és kereskedő városnak tartották. Az 50-es évek-beli legenda szerint az ország egyik vezetőjétől megkérdezték, hogy milyennek látja a város kulturális életét. A rövid válasz ez volt: a gyárkérmények füstjétől nem látszik...Ezt a füstöt igyekezett elfújni többek között a zenei nevelési konferenciák sorozata.

A 60-as években új fuvallatok érkeztek városunkba. A város ak-

kori vezetése meggyőzhető volt arról, hogy a konferenciákra szükség van. Módos Dezsőné tanácselnök-helyettes teljes erőbedobással, küzdött a konferenciáért.

Elhatározták, hogy a Művelődési Osztály egyik népművelési felügyelője zenész legyen. Az első ilyen munkatárs egy rövid ideig én voltam, később hosszú ideig Pintér Ferenc volt, aki mellettem a konferenciák egyik titkára lett. Sajnos már nincs közöttünk. Osztályvezető pedig Venesz Ernő, aki korábban bencés novícius volt. Venesz Ernő Tarzácius testvérként halt meg Pannonhalmán. Munkánkat segítette Nagy Klára tanárnő aki a gazdasági ügyeket intézte kiválóan. Mai szóval: a főtárgyaló Nagy Miklós volt.

A jelenlévők közül kevesen emlékezhetnek a kor távközlési színvonalára. Ma már elképzelhetetlen, hogy egy nem helyi telefonbeszélgetést a központtól kellett kérni és néha fél nap is eltelt, amíg egy budapesti telefon kapcsolat létrejött. Írógép volt és stencil és indigó. Az e-mailnek még nyoma sincs. A nyomdában kézzel, esetleg szedőgéppel szedték ki az anyagokat és erre hetekig kellett várni.

Ma már furcsának tűnik, hogy a konferenciák tematikáját szoros állami/párt/KISz felügyelet alatt állíthattuk össze. Ám minden politikai és technikai nehézség ellenére elkezdtük az első konferencia szervezését. A vendégek fogadásában és a szerteágazó program lebonyolításában a város ének- és zenetanári lelkesen és önzetlenül segítettek.

Az ország ének- és zene tanárai szinte kiéhezve várták a konferenciát, hiszen ilyen fórum addig nem volt. Az első konferenciát 600 résztvevővel rendeztük és a hatodikon is még 400-an voltak. A konferenciákat a három évenként megrendezett Nemzetközi Zenei Nevelési Konferenciák mintájára szerveztük. A konferenciák így vasárnaptól szombatig tartottak és elvártuk az énektanárokat óvodától a középiskoláig és a hangszeres tanárokat hangszerenként az alsó- és középfokról.

Az első konferencia után még öt alkalommal rendeztünk nagy érdeklődés mellett konferenciákat. Később ezt a szép feladatot a Magyar Zeneiskolák Szövetsége vette át és hasonló szerkezettel és tartalommal folytatta.

(A szerző hozzájárulásával az elhangzott előadás rövidített változata)

Szőnyi Erzsébet, Kossuth-díjas zeneszerző, ny. tanszékvezető egyetemi tanár, az egykori nevezetes konferencia ötletgazdája és zenei szervezője, levélben küldte üdvözetét.

“Kedves Tanárok, Tanítványok, Kollégáim, Barátaim!

Amikor közel fél évszázada azon igyekeztünk, hogy megtervezzük és megszervezzük az első győri

országos zenei nevelési konferenciát, nem gondolhattuk – csak remélhettük – hogy a rendezvény még 2014-ben is életre hívható. Újabb század, újabb remények, újabb kihívások, s a viszonylag hosszú tetszhalott állapotból lelkes helyi kezdeményezők a közelmúltban ismét kísérletet tettek a hatvanas-hetvenes évek hagyományának újjáélesztésére. Sikerral!

Bár az évtizedek múlnak, a régi generációt újak váltják fel, a sikeres kezdeményezést folytatni kell, méghozzá éppen Győrben! Legyen példa Debrecen, Kecskemét, Nyíregyháza, Pécs, legyen önálló arculata az Országos Győri Zenei Nevelési Konferenciának, adjon betekintést az egész hazai zenei valóságra, és nyújtson kitekintést külföldre, ahonnan – még most is! – tanulni jönnek hozzánk.

Kodály Zoltán egy fontos – a Visszatekintés-ben közölt – írásában Móricz Zsigmondot idézte: A tűznek nem szabad kialudni. – E tűz élesztése legyen a győri konferencia alap gondolata és el nem múló feladata.

Ehhez kívánok sok erőt, szakértelmet, bölcsességet, sikert, lelkesedést, örömet. “

A múltra való emlékezést, az első konferencián előadó neves zeneszerzőre való megemlékezés tette teljessé. Bárdos Lajos életének 115-ik évfordulója alkalmából tartott rövid előadást a zeneszerző életútjáról Márkusné Natter-Nád Klára. Visszaemlékezve az első konferencia személyes élményeire, befejező szavai így hangzottak: – Múlnak az évek, új generációk nőnek fel, egyre kevesebben vagyunk akik személyesen ismerhettük, közvetlen kapcsolatban lehetünk e nagytudású kiváló tanáregyenységgel. Miénk a feladat, miénk a felelősség azért, hogy az emlékeket továbbadjuk, és ne feledjük Bárdos Lajos életfilozófiáját: Az ének szebbé teszi életünket! –

A fotók közreadásáért Dr. Nagy Miklósnak mondunk köszönetet.

A megnyitót A Győri Pedagógus Énekkar műsora avatta valóban ünnepivé. Elsőként Kodály Zoltán művei szóltak meg bevezetve a „Serkenj fel” lendületes előadásával. Mendelssohn művét a 42. zsoltárt, zongorán Oláh Margit kísérte. Ezt követte Nógrádi Péter műve, „Az én hazám”, majd Daróci Bárdos Tamás Három népdala Bartók Béla gyűjtéséből. A szépen hangzó énekkar vezető-karnagya: Katona Tibor.

Az évszak Dunántúlra zúduló legviharosabb napjai érték a Győrbe érkezőket. Szerencsére Győr városában a várdombon lévő Hotel Konferencia, alkalmas szállásra és konferenciák tartására. A szervezők bölcs előrelátását jelzi, hogy ez az épület jelentette a központi helyét a Zenei Nevelési Konferenciának, mely így védelmet és biztonságot nyújtott a jelenlévőknek. A nagy méretű előadóteremben voltak a délelőtti előadások.

Péntek reggel, igen érdekes bemutatóval kezdődött a program. „Játszani is engeddd...” címmel az ének-zene oktatásban alkalmazható interaktív tábla csínját-bínyját mutatták be: Békefi Antal Attila a Szombathelyi Bartók Béla Zeneiskola ének-zenetanára és Antal Sándorné a Sellyei Kis Géza Általános Iskola és Zenei AMI igazgató helyettese. Csodálatos variációs lehetőségek nyílnak a tábla használatával. Minden mozdítható, minden megszólal, – füle, szeme, hangja van. – A

zenei megismerés legegyszerűbb bevezetésétől a legmagasabb zenei formáig elvezet, hatalmas ismeretanyagot nyújt. A jelenlévők legtöbbje ámulattal figyelte, de szerencsére vannak már iskolák és tanárok akik ezt már gyakorlatban is alkalmazhatják. Reméljük mind többen eljutnak ennek a lehetőségéhez. A gyakorlati alkalmazáshoz a nagy felkészültséggel rendelkező alkotó-bemutatók, minden segítséget felajánlottak.

A következő előadó: Ember Csaba, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnöke volt. Méltatta a zeneiskolák erőfeszítését, hogy a felmerülő nehézségek ellenére, munkájuk eredményeként erősödik a minőségi oktatás és nem csökken-illetve részben növekszik is a zenetanulók száma. Itt megjegyezhetjük, hogy a délutáni szekció programban a győri Liszt Ferenc Zeneiskola különböző hangszeres csoportjai nagyon szép példáit mutatták be kreatív zenei tevékenységüknek.

Az ezt követő előadás az óvodai zenei nevelés fontosságáról, jelentőségéről szólt. Nagy Jenőné a Szarvasi Főiskola ny. tanára, a Nemzeti Tehetség-tanács tagja, országosan elismert szakember, elkötelezett híve e témának. Forrai Katalin egykori tanítványaként folytatója a kodályi elveken alapuló munkának, és külföldi kapcsolatainak során tovább élte ennek elismertetését, fennmaradását és terjesztését. Előadásának címe is erre utalt: „Kodályi irányelvek óceánon innen és túl”. Az Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel

meghirdetett program évtizedek óta eredményesen működik, elméleti ismeretek előadásával és sok gyakorlati példamutatással erősítve az óvodák érdeklődését, irányultságát, kiemelve a figyelmet a zenei önművelésre. Ennek példamutató fontosságát jól alátámasztja, hogy ezzel is hathatósan erősítik a kisgyermek zenei neveléssel történő fejlesztését.

Jól kapcsolódott sok szép zenével a következő téma: „Mennyei és földi harmóniák egykor és ma”.

Előadó: Vinczeffy Adrienne a Szombathelyi Főiskolán a Zenei Tanszék Tudományos és Művészeti Műhelyének vezetője és a Berzsenyi Dániel Vegyeskarának karnagya. Évtizedek óta kutatója az Esterházy udvar kulturális életének, és Esterházy Pál a magyar barokk zene képviselője művészetének feldolgozása. Publikációinak nagyrésze 12 lemez, duplalemezek, ehhez kapcsolódó Zenetudományi füzetek e korszak műveit mutatják be, nagyrészt kórusának előadásában. Másik területe „A Magyar Egyházzene Évszázadai” címmel a különböző korszakok kiemelkedő mestereinek reprezentatív alkotásainak bemutatása mai előadókkal. De repertoárján mindenkor szerepel mai magyar szerzők műveinek bemutatása, Szőnyi Erzsébet, Tóth Péter, és kiemelten Daróci Bárdos Tamás életművének

feldolgozása. Jelen előadás keretében mindezen munkásságáról tartott lebilincselő módon beszámoló és illusztrációként mutatott be részleteket e szerzők műveiből.

Délután a Szekciós Programok szerepeltek. Nagyon gondosan körülbekintően megszerkesztett sorozat, minden iskolatípus számára, hat helyszínen. Mindenütt három előadás hangzott el, befejezésül Fórum-zárszóval. Kis térkép segítette a helyszínek megtalálásában, ám elég távolság volt közöttük, hogy váltogatni lehessen, és ezáltal a résztvevők más iskolatípus témáiba is bekapcsolódhassanak, ezt többen is sajnálatosnak tartották, ám mindenekelőtt e sorok íróját zavarta, mert így csak a témákat, neveket lehet felsorolni részletes tájékoztatás nélkül. Csak személyes beszélgetésekből lehetett „morzsákról” értesülni, de az mind pozitív jelleggel bírt, és minden kolléga megerősítette, ezeknek a szekcióknak fontosságát, megemlítve igényét a gyakoribb lehetőségeknek. Helyszűke miatt álljon itt egy szűk felsorolás.

Óvoda, vezető: *Szabóné Oláh Márta*; Általános Iskola Alsó tagozat, vezető: *Farnadi Tamara*; Általános Iskola Felső tagozat, vezető: *Sipos Tamásné*; Középiszkola, vezető: *Justiné Ládi Etelka*; Zeneiskola, vezető: *Szakács Erika*; Zeneművészeti Szak-középiszkola, vezető: *Molnár Gabriella*.

Szombat délelőtt ismét négy előadás hangzott el. Ez alkalommal a nemzetközi kapcsolatok is érvényre jutottak. *Sárai-Szabó Kelemen* atya, a Czuczor Gergely Bencés Gimnázium és Kollégium igazgatója szolt a hosszú évek óta tartó angliai kapcsolatokról, mely által részesei a Nemzetközi Tehetségondozásnak, így versenylehetőségek nyílnak meg tehetséges ifjak számára, angol finanszírozással. Bemutatta az angliai Whitgift School igazgatónőjét és zenei vezetőjét. Ők mutatták be az 1600-ban alapított iskolájukat, kizárólag fiú tanulók számára, mely London külső területén hatalmas park közepette helyezkedik el, a szép helyszínt a CD bemutatása illusztrálta. Nem zenei iskola, de minden tehetséget támogatnak, segítik kibontakozásukat. Példaként említette: 10 hétig tanul mindenki zenét és hangszerrel amit akar. Sok kórusuk és zenekaruk is van. – A közeli leányiskolából a közös szereplésekre vendégeket hívnak. – A győri iskolával való kapcsolatuk révén minden évben 2 diákot meghívnak. Nemzetközi viszonylatban minden évben meghirdetik tehetség versenyüket vonós hangszeres fiúk számára három korosztályban. – Az előadás végén a jelenlévők egyéni kérdéseire adtak további tájékoztatást, hogy megnyissák a lehetőséget további kapcsolatokra.

Az oktatásban könyvek és kották mindig fontos szerepet töltenek be, és mivel évente mindig új gazdag tartalommal egészül ki a repertoár, nagyon hasznos, ha az ilyen közös találkozásokon megismerkednek a résztvevők az új kiadványokkal. *Sigrai László*, az Editio Musica Budapest Zeneműkiadó kottakiadója ismertetett és mutatott be

szép új kiadványokat.

Az egykori Győri Konferenciáknak ismert és kedvelt előadója, a zenetörténet pontos, precíz ugyanakkor az érdeklődést mindig felső fokon fenntartó tudósa *Földes Imre*, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ny. tanára ismét elbűvölte a hallgatóságot. Idézve bevezető szavait: „*Mindig előre nézek, most visszanézek.*” Gazdag életútjából a mindenkori közönséggel való kapcsolatáról – beszélt? mesélt – szinte társként bekapcsolva a jelenlévőket az elmúlt nagy idők eseményeire. A köszönet és elismerés hangját fejezte ki a befejezésül felhangzó nagy taps.

A konferenciának az aktuális és napi feladatokról is szólnia kell, hiszen a gyakorló pedagógusoknak a tájékoztatás az ismertetés sok segítséget jelent. Erre a feladatra vállalkozott *Pálfalvi A. János* GYMS megyei ének-zenei szaktanácsadó. Az elhangzott téma még további kérdéseket vethet fel, amit a kollégák egymás közt, majd munkahe-lyükön alkalmazva, feldolgozva érvényesíthetnek.

Szombat délutánt a szervezők Győr városának szépségét és értékeit kívánták megismertetni az ország különböző részéből érkezettekkel. Idegenvezető segítségével kiemelten a Bazilika megtekintése, városnézés igen szép program volt.

A negyedik nap, vasárnap délelőttjén jól ismert előadók értékes előadására került sor.

Itt most már csak a felsorolás szintjére szorítkozhatunk. „Zenehallgatás lehetőségei a zenei nevelésben” címmel szolt *Beyer István*, a NYME Apáczai Kar főiskolai docensének előadása. „Miért és hogyan játszunk népzene?” *Jánosi András* a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Népzenei Tanszékének tanára adott frappáns választ. *Dr. Hámori József*, Széchenyi díjas biológus, az MTA tagja, előadásaival mindig elbűvöli hallgatóit, így volt ez alkalommal is: „A művészeti nevelés és a kreativitás fontossága” témakörében. Zárásként hangzott el az immáron többször felvetett kérdés „Kodály után és azután”. Az előadó *Laczó Zoltán* a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem PTE Zeneművészeti Intézet címzetes docense, ígéretet tett előadásának közreadására, reméljük ez a későbbiekben megvalósul.

Az élő zene élményét a Konferenciához kapcsolódó „Öt Templom Fesztivál” naponkénti esti hangversenye biztosította. Különleges módon szinte egy utcában helyezkedik el, a Görög Katolikus- Katolikus- Református- Templom, a Zsinagóga és az Evangélikus Öregtemplom. Az ismertető füzet szavait idézve: „Kilencedik alkalommal tárják szélesre Győr – Újváros templomainak ajtajait a házigazda gyülekezetek, hogy május közepétől öt napon szeretettel várják fogadják az Öt Templom Fesztivál vendégeit.” Különböző szép programajánlatokkal várták az érdeklődőket. – A már kezdetben említett igen rossz idő miatt, sajnálatosan talán kevesebben látogattak el ez alkalommal az esti hangversenyekre.

E hosszú beszámoló legpozitívabb kicsengése a résztvevők nagy létszáma, ezenbélül örvendetesen a fiatalok többsége, és a feltétlen érdeklődés az elhangzottak iránt és annak további megbeszélése, értékelése. A közös étkézések igen jó alkalmat adtak baráti és szakmai beszélgetésekre, ahol mindjárt saját munkakörére, területére lebontva beszélhette meg kollégáival mindenki egyéni és közös problémáit.

Feltétlen köszönet illeti Győr városának vezetőit, hogy vállalták a VIII. Zenei Nevelési Konferencia rendezését. Jelentős segítséget nyújtanak ezzel országos szinten az ének-zenetanárok, karnagyok munkájához, hogy az ifjúság zenei nevelését nagy elhivatottsággal szeretettel, és korszerű szakmai tudással felvértezve végezzék.

Névszerint említjük a szervező bizottság tagjait: *Katona Tibor*, *Sipos Tamásné*, *Szabóné Oláh Márta*, *Szakács Erika*, *Zsegora Csaba*. A négy napos jól előkészített program zökkenőmentes megvaló-

sulása, saját szakmai területük vezetése, és fáradhatatlan jelenlétük igen nagy elismerést érdemel, és a jelenlévők nevében nagy-nagy köszönetet mondunk mindezért!

További jó munkát kívánunk, erőt és egészséget a következő

IX. Győri Zenei Nevelési Konferencia rendezéséhez.

Márkusné/Natter-Nád Klára

AZ ÖSSZETARTOZÁS ÉS PÜNKÖSD JEGYÉBEN KÁRPÁTALJÁN

„...Óh, hazám, mikor fogsz ismét tenni egy sugárt, egy kis fényt megrozsdásodott nevedre?...”

/Petőfi Sándor: A magyar nemzet/

A pécsi **Mecsek Kórus** a trianoni békeszerződés aláírásának 94. évfordulóján átlépte az ukrán határt, hogy néhány napra őseink országába vigye közös örökségünket, a szívből áradó zenét, megtisztelve ezzel a Kárpátalján ma is egymással békében élő honfitársainkat. Hála a magyarság kincseit 94 éve - lényegében elszigetelten - őrző családok, felekezeti és világi vezetők munkájának, Kárpátalja falvaiban mindvégig otthon érezhettük magunkat. A nagydobronyi házak lugasai, a mosolygós és közvetlen emberek és a köztereken, parkokban található emléktáblák, melyek közül majdnem mindegyiket a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség állítottatott tanúbizonyságai annak, hogy „*itt élned, halnod kell*”.

Ebben a szellemiségben végzi értékmegőrző és értékteremtő tevékenységét a három éve alakult **Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület**, akinek a meghívására érkezett együttesünk Kárpátaljára. A koncertkörút során elsőként, június 4-én, az évfordulón, a Beregi járásban található Nagybégány görögkatolikus közösség vendégszeretét

A nagybégányi Görögkatolikus Templomban vez.: Kertész Attila

élvezhettük. Koncertünket áthatotta a gyászos évforduló és Kodály Zoltán műveinek felemelő valósága, így kivételes pillanatokát éltünk át a hívő közösséggel együtt. A templomkertben kedves fogadtatás várt ránk a helyi vendéglátók felajánlásából, amelyet ezúton is köszönünk nekik és lelki vezetőjüknek, *Marosi István* parochusnak. Utunk másnap a nagyszőlősi járás központjába, Nagyszőlőstre vezetett, ahol megismerkedhettünk a nagyszőlősi római katolikus templom történetével, hallhattunk a Perényi családról és megtekinthettük a Bartók emlékszobát, amely Bartók Béla

Bartók Béla emlékszobája

itt töltött gyermekéveinek és korai munkásságának állít emléket. A kiállított meghívó tanúbizonysága szerint például a „kis Bartók Béla” 2. osztályos tanulóként koncertezett a Nagy-Szóllósi M. K. Polgári Iskola dalestélyén 1892. május 1-jén. Innen később tanárai javaslatára nagyobb városba költöztek (Pozsony), hogy tovább fejlődhessen zenei tudása.

Az esti órákban minden pad-sor megtelt a római katolikus templomban, még a Felső-Tisza vidékéről is érkeztek vendégek. A szeretetteljes fogadtatás megható élmény volt a kórus számára, csakúgy, mint a vastaps a koncert végén, amely szólistánkat, *Nagy Johannát* (Pécsi Tudományegyetem opera szakos hallgatója) és orgona kísérőnket, *Szöke Szilviát* (Pécsi Tudományegyetem orgona szakos hallgatója) is köszöntötte, ugyanis Szokolay Sándor: Gloria című műve az egész hallgatóságot lenyűgözte. *Bán Jónás* atya egy Kárpátaljáról származó Biblia fordítással ajándékozta meg az együttes karnáját.

A két koncertnapot egy kiránduló nap követte, amely során csodálatos nyári napsütésben tekinthettük meg a híres, bevehetetlennek vélt Munkácsi várat, Feszty Árpád: A magyarok bejövetele című remekműve alkotásának körpanoráma helyszínét, a kendereskei kilátót, valamint a Vereckei hágót. A kórust az a megtiszteltetés érte, hogy

Látogatás a Vereckei-hágónál

Popovics Béla - a kendereskei kilátó, mint a Feszty körkép vázlat helyszínének felfedezője, Magyar Örökség Díjas - helytörténész, a helyi cserkészmozgalom aktív szervezője velünk töltötte egész napját. Így megismerhettük a bejárt helyszínekhez fűződő történelmi körülmények izgalmas részleteit; láthattuk például Kazinczy börtönablakát és elénekelhettük Kodály Zoltán: Szép könyörgés című

művét (Balassi Bálint versére) abban a teremben, ahol Thököly Imre és Zrínyi Ilona megesküdték. Közös történelmünk sorsfordító pillanataiba kalauzolt el minket idegenvezetőnk, akit örökre a szívünkbe zártunk, ahogyan a Vereckei hágóról szemünk elé tárult végtelen vadvirágos, hegyes-dombos tájat is. Hirtelen a szavunk is elakadt, csak csendben üldögéltünk a lépcsőkön, eltűnődve a hosszú úton – a valódin és a történelmin –, ami innen vezette őseinket a gazdag Kárpát-medencébe. A hely szellemének adózva kitűztük a Mecsek Kórus zászlaját az emlékműre, majd elénekeltük Kodály Zoltán ideillő művét, az Ének Szent István királyhoz címűt, végül a Himnusszal búcsúztunk.

Az együttes hátaltel szívvel tért haza, a nagydobronyi Irgalmas Szamaritánus Gyermekeketthon Vendégházába, ahol ezúttal is finom vacsorával vártak bennünket vendéglátóink. Másnap a nagydobronyi sétánk után találkozhattunk a gyermekeketthonban nevelkedő leányokkal, akik kedves műsort adtak számunkra. A gyerekeknek kórusunk is énekelt, majd beszélgettünk velük, átadtuk apró ajándékainkat, amelyeket nekik szántunk. A délutáni úti cél Ungvár volt, majd az esti koncert helyszíne, Tiszasalamon. A református templom kapuja előtt egy fából faragott Szent István szobor fogadott minket, emlékeztetve minden arra járót összetartozásunkra. Koncertünk hírére ismét rengetegen gyűltünk össze, mindemellett külön öröm volt számunkra, hogy Kovács Miklós is megtisztelt minket jelenlétével. A koncert csúcspontjának tekinthető Petőfi Sándor versére írt „A magyar nemzet” értő fülekre és érző szívekre talált; mely után a megnyugvást Kodály Zoltán Esti dalának felcsendülése hozta, melyet a közönség állva tapsolt meg. Kótyuk Zsolt lelkipásztor köszönetét kifejezve, áldást mondott kórusunk tevékenységére, azt kívánva, hogy az ének is váljon áldássá a hallgatóság számára. Az együttes emelkedett hangulatban érkezett a szeretetvendégség helyszínére, ahol a helyiek finom süteményei és gazdagon terített asztalok vártak minket. A tiszasalamoni vendéglátást közös énekléssel honorálta az együttes.

Pütkösd vasárnap a beregszászi református templomban, az is-

tentiszteleten szolgált a kórus úrvacsoraosztás közben, a többszáz fős gyülekezet körében. *Tarackózi Ferenc* tiszteletes a szolgálatait megköszönve, arra hívta fel a gyülekezet figyelmét, hogy a nemzeti összetartozás, mely oly fontos mindannyiunk számára, csak a Jóisten hatalmából és kegyelmének köszönhetően jöhet létre. Köszönete jeléül *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagynak átnyújtott egy szöveget, amelyen ez áll: „*Isten áldd meg a magyart!*”

A Mecsek Kórus repertoárja nemzetünk sorsfordulóit bemutató Kodály művekre és egyházi darabokra épült, ugyanakkor helyet kaptak benne népdalfeldolgozások, valamint vegyes kari, női kari kórus szerzemények egyaránt. A koncertkörút ívét, élménygazdagságát, a precíz és szeretetteljes szervezés biztosította számunkra.

Külön köszönet illeti *Molnár Eleonórá*t, a Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület elnökét a meghívásért, a kórus támogatásáért és az összetartozás napja céljából megszervezett program emlékezetes és rendkívül színvonalas lebonyolításáért.

A Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület célja a közösségépítés, az ismeretek minél szélesebb körű terjesztése az összmagyarság s a kárpátaljai magyarság körében a nemzeti identitás megőrzése érdekében. Bízunk benne, hogy ezen cél elérésében kórusunk méltó támogatója volt a kárpátaljai szervezetnek. Kárpátalját jó szívvel ajánljuk bármely zenei együttes számára úticélként.

Gungl Rita

Koncert Bartók Béla városában

A munkácsi várkapolnában, vezényel: Kertész Attila

VI. PÜNKÖSDVÁRÓ KÓRUSFESZTIVÁL - BAJA – 2014. MÁJUS 31-JUNIUS 1.

„az is, ki nem dalol,
érzi a Lét, a Rend
szabad összhangját valahol!” (Illyés Gyula)

Szép hagyomány folytatása valósult meg 2014. május 31-én, illetve június 1-én Baján, a csodálatosan szép és a kultúra ápolásában, továbbéltetésében példa értékű városban. Hatodik alkalommal rendezte meg a **Liszt Ferenc Kórus Makkai Gézáné** karnagy vezetésével,

sok-sok lelkes segítőtől a Pünkösdváros Kórusfesztivált.

Őt kórus közreműködésével valósult meg a „csoda”, a legfontosabb, az éneklés közös öröme. A vendéglátó kórus több éves baráti kóruskapcsolat-építő munkájának eredménye nagyban hozzájárult a programok sikeréhez.

2009 óta hatodik alkalommal házigazdája a Bajai Pünkösdváros Kórusfesztiválnak, ezzel 15 város 21 kórusának adtak lehetőséget bemutatkozni a bajai közönség előtt.

A fesztiválok megismert kórusok között baráti kapcsolatok alakultak ki, és lehetővé tették további közös koncertek bemutatását országszerte.

Pünkösöd előtt egy héttel, ünneppé varázsolta a késő délutánt, az estét a fellépő kórusok színvonalas műsorprogramja, lelket emelő, szívet melengető éneke. Gyönyörűség volt látni az énekesek arcán, hogy érdemes együtt munkálkodni, és tovább adni azt az örömet, melyet az előadott művek szereznek, éneklőben, hallgatóban egyaránt.

Szombaton délután a hűséges és nagyszerű közönség a sok párhuzamos rendezvény ellenére megtöltötte a Kulturpalotát, amit a kórusok lelkes szereplésükkel háláltak meg.

Elsőként a vendéglátó kórus mutatkozott be.

A **Lisz Ferenc Kórus** műsora:

Bedrich Smetana: Nyitókar az Eladott menyasszony c. operából

Karai József (1927-2013): Három sárréti népdal

Z. Randall Stroope (1953-): Amor de mi alma

Karl Jenkins (1944-): Adiemus / a Songs of Sanctuary

(A Szentély – vagy a menedék – dalai) ciklusból

Gulyás László (1928-1993): Háromugrós

Zongorán kísért: *Kunosné Dankó Ilona*

Fuvolán közreműködött: *Zsíros Boglárka*

Dobon: *Zolotnokiné Balogh Mária*

Vezényelt: **Makkai Gézáne**

Műsoruk nagyon változatosan összeállított, és stílusos előadással megvalósított produkció volt. Kiemelkedően szólaltak meg a magyar népdal feldolgozások. Szép együtt-hangzásukkal méltó nyitányt adták a hangversenynek.

Erőteljes hangzás, átszellemült éneklés, nagyszerű, igényes műsorválasztás jellemezte fellépésüket.

Másodiknak a **Musica Viva Kamarakórus** – Csantavérről mutatkozott be. A kórus néhány, kórusmuzsikát kedvelő csantavéri fiatal összefogásából alakult meg 1995-ben a jelenlegi karnagy, *Gubena Éva* zenetanárnök vezetésével. Először nőikarként működött, majd a 1996 óta **Musica Viva** néven vegyeskarrá bővült.

Mai fellépésükön egyházi és világi kórusművek szerepeltek a zeneirodalom szinte minden korszakából.

Műsoruk:

Johann Sebastian Bach: Jesu, meine Freude – korál

Kodály Zoltán: Stabat Mater

Stevan St. Mokranjac: Statija treća

Camille Saint-Saëns: Tollite hostias

Thoinot Arbeau: Pavane

Hans Leo Hassler: Gagliarda (All Lust und Freud)

Lányi Ernő: Négy eredeti dal

A kórust **Gubena Éva** karnagy vezényelte.

Örvendetes és tanulságos volt az együttesek műsorválasztása. Lehetőségeikhez, képességeikhez mérték a produk-

ciókat, a hallgatóság a felhangzó műveket lelkes tapsal köszönte meg.

A harmadik fellépő kórus a **Szentesi Bárdos Lajos Vegyeskar** volt *Nagy János* vezetésével.

Műsoruk:

Pierre Certon: Piaci pletyka

Ignazio Donati (1570 körül – 1638): Hej, fel a tánra

C. Franck: Panis angelicus (Szólót énekel: Andor Csilla)

Kodály Zoltán: Ének Szent István királyhoz

Bárdos Lajos-Radnóti Miklós: Himnusz a békéről

Bárdos Lajos: Este van már

A kórusirodalom széles palettájáról választott, igényesen megvalósított műsor méltán tetszett a hallgatóságnak. Nagy sikert aratott C. Franck: Panis Angelicus, a kiemelkedően szép szólóhanggal, finom hangzással, stílusos zongorakísérettel, fokozatosan emelt ívekkel. A kórus méltó módon tolmácsolta névadójának két kórusművét is, kiemelkedett a befejezőként megszólaló népdalfeldolgozás megszólaltatása

A Kiskunfélegyházi **Zenebarátok Egyesületének Kórusa Szatmári Imre** karnagy vezetésével lépett fel negyedik kórusként az est folyamán. A kórust zongorán *Bolla Julianna* kísérte.

Műsoruk:

Bárdos L. - Móra F.: Hajnali dal

Bárdos L.: Első népdalrapszódia

G. Young: Alleluja

C. Franck: Dextera Domini

H. Arlen - Alexa T. - Szatmári I.: Szivárvány-dal

(Őz a csodák csodája)

Ma esti műsorukban 2 Bárdos-mű, 2 húsvéti tartalmú egyházi mű és egy filmsláger csendült fel. Először a kiskunfélegyházi születésű nagy író, újságíró, költő és muzeológus, Móra Ferenc egy költeményére készült kórusműve “Hajnali dal” címmel. Utána az “Első népdalrapszódia” következett, amelyben 5 magyar népdal kórusfeldolgozása szólalt meg.

Azt követően egy jó évtizede meghalt amerikai zeneszerző Gordon Young: Alleluja című műve hangzott fel, majd a francia romantika jelentős szerzőjétől César Francktól a 117. zsoltár: Dextera Domini. A Kiskunfélegyházi Zenebarátok Kórusának műsorát az Őz, a csodák csodája című film betétdalának kórusfeldolgozása zárta: Arlen-Alexa-Szatmári: Szivárvány-dal. Az összeszokottság, a változatosság és a sokszínűség jellemezte műsorukat. Példaértékű volt a karnagy és a kórus törekvése az igényes zenei megformálásra

Utolsó kórusként a Liszt Ferenc Kórus vendégeként a városban tartózkodó **Gruppo Corale Harmonia Nova Kórus** lépett a színpadra. A kórus 1995-ben egy észak-olaszországi kisvárosban, a Venetoi régió Vicenza megyéjében található Molvena-ban alakult.

A kórus már a hangverseny előestéjén, bemutatkozott Felsőszentivánon, egy szuper koncertet adott a lelkes, telt házias közönség örömeire.

Az ünnepi koncerten felhangzó műsoruk:

Bepi de Marzi (1935-): Pavana

Marco Maiero (1956-): Carezze

(simogatás, kedveskedés)

Bob Thiele-George David Weiss-Mark

Brymer feld.: What a Wonderful World

John Rutter (1945-): For the Beauty of the Earth
– A Föld szépségéért

Peter Hamburger (1966-): Schalom chaverim

Richard Smallwood (1948-): Total Praise

A kórust *Mirco Dalla Valle* vezényelte.

Kiállításban is figyelemfelkeltő volt az együttes, mivel sajnos a hazai együttesek állandó férfi szólambeli hiányba szenvednek, itt azonos létszámú volt a kórus női és férfi része! Természetesen ez megmutatkozott a hangzásban is. Az első műsorszám kettős kórusának megszólalása a közönség hangos tetszésnyilvánítását eredményezte. A változatos műsor, a stílusos megvalósítás, a szép, kifejező éneklés méltán aratott hatalmas sikert. Külön említésre méltó élményt jelentett a karnagy vezénylése mind az énekesekben, mind a ráfigyelő közönségben. Vezénylése lényegre törő, természetes, ugyanakkor határtalanul szabad és egyéni. Mozdulatai egyértelműek, gesztusaival minden segítséget megadott az énekeseknek.

A hallgatóság jutalma a koncert befejezéseként felhang-

zó Giuseppe Verdi: Nabucco című operájából Rabszolgák kórusa (III. felvonás) az összkar előadásában, *Szatmári Imre* karnagy vezetésével.

A VI. Pünkösdvárosi Kórusfesztivál a másnap reggeli szentmisén zárult a vendégkórusok közreműködésével, a színlígtig megtelt Pádúai Szent Antal templomban.

A kiváló szervezésben, megrendezésben, a két nap programjának színvonalas, gördülékeny lebonyolításában a sok, lelkes patrióta segítségével mellett oroszlán része volt a vendégfogadó kórusnak, karnagyának, Makkai Gézának, a kórus valamennyi tagja példaértékű munkájának, a karnagy kimagasló szakmai tudása mellett a kiemelkedő szervező képességének, az együtt munkálkodás magas színvonalának.

Köszönet mindenkinek, aki bármivel is hozzájárult a SZÉPHEZ: szervezőknek, rendezőknek, karnagyoknak, hangszeres kísérőknek, és elsősorban a kórusoknak, minden egyes éneklőnek.

Kovács Andrásné

A Liszt Ferenc Kórus, vezényel: Makkai Gézáné

VI. Pünkösdvárosi Fesztivál - Baja - Összkar, vezényel: Szatmári Imre

„TÁRT KAROKKAL VÁR, SZÉKESFEHÉRVÁR!”

A XIII. ALBA REGIA NEMZETKÖZI GYERMEKKÓRUS FESZTIVÁL ÉS A

X. „SZÁLLJ ELŐ ZÖLD ÁG” VÁROSI ALSÓ TAGOZATOS NÉPTÁNC TALÁLKOZÓ

Székesfehérvár tizenharmadik alkalommal rendezte meg az Alba Regia Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivált május 29-e és június 1-je között.

A négynapos zene-ünnepen 9 kórus és 500 gyermekhang mutatkozott be utcai szerenádok, templomi koncertek és folklórprogramok alkalmával a történelmi Belváros helyszínein és a Vodafone Sportszarnokban.

Az 1992 óta, kétévenként vállalt Alba Regia Nemzetközi Gyermekkórus Fesztivált a **Kodály Zoltán Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola tantestülete**, szülők odaadó, fáradhatatlan lelkesedése csodálatos élménnyé varázsolta. *Kneifel Imre* az iskola igazgatója, mint karnagy, a fesztivál főszervezője fontos rendezői elvnek tartott olyan eseményeket, amelyek a gyermekek életkorához illettek, méltó volt a magyar

kórushagyományainkhoz, Székesfehérvár kulturális életéhez. A kórusok több helyszínen is lehetőséget kaptak az éneklésre. A Városház téren, a Szent Imre templomban, Fehérvár terein és a Szent István Művelődési Házban.

Székesfehérvár lakói megtisztelték a vendég kórusokat vendégszerető bizalmukkal, a koncerteken kevés ülő hely maradt üresen, a taps az szünni nem akaró örömteli taps volt. Ez pedig nagyon fontos volt a gyerekeknek, karnagyoknak. Az izgalommal, kíváncsisággal érkező gyerekek nagyon felkészültek erre a találkozóra. A szakmai zsűri tagjai: *Borbásné Gazdag Gabriella, Kerekesné Pytel Anna, Saltzer Géza* a szakmai értékelésen a dicséret és elismerés mellett kiemelte a kórusművek megszólaltatásában a zenei alázatot, a muzikalitás lélekből fakadó forró pillanatait.

Ez volt a célja *Kneifel Imre* főszervezőnek:

„A magas színvonalú, jó hangulatú találkozó célja, hogy a kórusok a verseny nélküli, de szakmai zsűri előtt folyó hangversenyeken, templomi koncerteken, szerenádon megmutathassák egymásnak és a

XIII.

ALBA REGIA

Nemzetközi

Gyermekkórus Fesztivál

és „Szállj elő zöld ág” városi alsó tagozatos néptánc találkozó

2014. május 29 - június 1.

Május 29. csütörtök

16.15 Ünneplés megnyitó - Helyszín: Városház tér
Köszöntőt mond: dr. Cser-Palkovics András polgármester, a fesztivál fővédnöke
Székesfehérvár műsorral köszönti a vendégeket - a fesztivál nyitóműsora.
19.00 A vendég kórusok egy-egy műsorával köszöntik Fehérvárt.
Helyszín: Városház tér (eső esetén Vodafone sportszarnok)

Május 30. péntek

10.00 Fesztiválhangverseny a Szent István Művelődési Házban
15.00 Ének-zene tanárok, kórusvezetők tanácskozása
Helyszín: Hetedhét Játékmuzeum Réber terme
19.00 Gyermekkarok hangversenye a Szent Imre templomban

Május 31. szombat

10.00 Fesztiválhangverseny a Szent István Művelődési Házban
16.00 Utcai szerezadók
Helyszínek: Városház tér - Országalma, Mátyás emlékmű,
Liszt Ferenc utca, Hősök tere, Órajáték,
Hetedhét Játékmuzeum, Nemzeti Emlékhely
19.00 Táncház a Városház téren, közreműködnek a Főszállott
a páva országos népzenei és néptánc vetélkedő fehérvári
résztvevői, muzsikál a Titkok együttes
(Eső esetén a Szent István Művelődési Házban)

Június 1. vasárnap

9.00 A kórusfesztivál folklorprogramja és a „Szállj elő zöld ág”
néptánc találkozó, Helyszín: Vodafone Sportszarnok
11.00 Záróünnepség

A rendezvény fő támogatója Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata.
A programok ingyenesen látogathatók.
További információk: <http://www.albiregia-szfaszarnok.hu/>

fehérvári közönségnek, hogy a zene az általános iskolai és középiskolai korosztály számára is meghatározó, mással nem pótolható önkifejezési lehetőség és örömforrás. A különleges élményt nyújtó és a szakemberek (ének-zene tanárok, tanítók, karnagyok) érdeklődésére méltán számot tartó hangversenyek a diákok számára is kivételes lehetőséget teremtenek egymás megismerésére.”

ÍGY TÖRTÉNT.

„Pár nap alatt annyi minden történt velünk.” Így kezdte élményeit egy kórustag a gimesi kórusból. „Ilyen sok ember még nem hallgatott meg minket, a templomban végig tapsoltak az az utolsó leszálló kórustagig. Sok szép táncot láthattunk, mi is táncolhattunk. Több lánnyal megismerkedhettem, sokat beszélgettünk a magyar iskolákról és a mi iskolánkról. Győzzük mesélni otthon az élményeinket.” **Gimesi Álapiskola Gyermekkara**, Gimes, Szlovákia

Mi is elmondhatjuk a közönség, a zsűri nevében, hogy győztünk csodálkozni Varga Imre karnagy varázslatán, amit a 17 gimesi gyermekkel bemutatott. Biztatom kórustársainkat, hogy hívják őket, ha módjuk van rá, nagy tapasztalatszerzés az ő helytállásuk. Az iskola összes tanulója alig 40 fő. Énekük pedig egy ima volt.

Sorolhatom boldogan a többi kórus erényeit, amellyel gazdagabb lett a gyermekkórusokat kedvelő hallgatóság Székesfehérváron.

Folytatom a sort a távolabb élő magyarjainkkal, akik Romániából érkeztek.

Szacsvay Imre Általános Iskola Kórusa Nagyváradról, Karnagyuk: Kiss Tünde Anna.

A megható líraisággal tolmácsolt két erdélyi népi gyűjtés: Szent-séges szűz Mária és Mária, Mária énekük külön dicséretet érdemelt a változatos karakterű műsorukból.

Komárnóból érkeztek szlovákiai magyarjaink, a Marianum Egyházi Iskolaközpont **Schola Mariana Nagyok Kórusa**. Karnagy: Orsovics Yvette. A szép dallamívekkel, tiszta intonációval előadott művek szerzőit idézem programjunktól: Gabriel Faure, Jacob Christ, Delibes, Ladislav Burlas, Bárdos Lajos, Gárdonyi Zoltán. Érdemes volt meghallgatni műhelymunkájukról a karnagnő lelkes mondatait. Ők a megszállottak? Milyen jó, hogy ilyen szeretettel dolgoznak. Jó volt hallgatni szép éneklésüket.

A hangversenyeken az volt a csodálatos, hogy minden gördülékenyen ment, senki nem volt ideges, tudta a dolgát, rá tudtunk csodálkozni a kórusok éneklésére.

„Megállt a levegő is”, (szokták mondani) amikor az **Antanténusz Gyermekkórus** - Kecskemétről **Szegedi Ildikó** karnagy vezényletével előadta választott repertoárját. Ilyen pillanatok azok, amelyekkel lehet érvelni, hogy a gyermek azt tanulja meg, amit megtanítanak neki és úgy, ahogy megtanítják. (Minden gyermeknek jár ez a szépségre, jószágra ösztönző zenei nevelés. Miért nem kaphatja meg?) Egységes szép hangzáskultúrájuk, természetes éneklésük, figyelmük, muzikalitásuk csak azt feltételezi, hogy karnagyuk is remek ember és zenei szakember.

A **Bartók Gyermekkar** Győről hozta el Székesfehérvárra a meg-
lepetés zászlaját. Karnagy: **Hauí Lóránt**. A művek előadásában rejlő ritmusok bravúros előadása, a dallamok dinamikai összhangja a tartalommal, újszerű hangképzésükkel megszólalt kórushangzásuk kicsalta a közönség vastapsát. Szabó Barna: Zengenek az erdők - kórusműve külön dicséretet kapott.

A **Bárdos Lajos Gyermekkar** Tapolcáról érkezett a fesztiválra. Karnagy: **Bodor Tamásné**.

A gyerekeket érintő nyár elejei programok ellenére a kórus szép létszámmal megjelent, a hiányzókat is pótolva énekeltek. Bárdos Lajos Bikaviadala úgy zengett, mintha igazi bikaviadalon ültünk volna.

A sort beszámolómban a helyi kórusokkal zárom. **Kicsinyek Kórusa** - Székesfehérvár

Karnagy: **Kapásné Lévai Edit**, **Legkisebbek Kórusa** - Székesfehérvár. Karnagy: **Polgár Zoltánné**. Mindkét kórus magas színvonalon énekel.

Rácsodálkoztunk a kicsik többszólamú énekének biztonságára, tiszta éneklésére, a legkisebbek gyermek- játékaik üde tiszasággal énekelte őszinte előadására, a repertoár összeállításának kreatív ötleteire, amelyekkel a gyermekek éneklési kedvét biztosan megnyerik, mert látszott rajtuk az önfeledt éneklési kedv és mégis fegyelmezett műhelymunka háttér.

Bárdos Lajos Gyermekkar - Székesfehérvár Karnagy: **Kneifel Imre**. Ma már sajnos nagyon sok kórus választja az egyszerű megoldásokat a műsorválasztásban, a gyorsan megtanulható, könnyedebb műfaj felé hajlást. Jó ellenpéldája volt a kórus műsora és előadásuk hagyomány tisztelő megjelenése, megszólalása. Elmúlt évtizedeink nagy karmester egyéniségeinek példáját követte a kórus karnagya. Köszönjük Kodály és Bartók műveit.

Köszönjük a szervező munkáját, a tantestület, szülők segítségét.

Dr. Cser-Palkovics András Székesfehérvár polgármestere köszöntőjében arról beszélt, hogy

„Városunk mindig figyelmet fordított a zenei nevelésre és a kultúra népszerűsítésére.

Mi, fehérváriak büszkék vagyunk a pezsgő zenei életre, amely nagy közösségteremtő erővel rendelkezik. A hagyományok ápolása számunkra kiemelten fontos, hiszen már Szent István is a közösségekben

rejlő erőben hitt, és ezt az örökséget visszük tovább mi is több mint ezer éves történelmünk során. Egy dal megváltoztathatja a kedvünket, enyhíti a fájdalmainkat, oldja szorongásainkat, eloszlatja félelmeinket, felpozícionálja kedélyünket, finomítja az ízlést, felderíti a szívet, ösztönzi az intellektust. Emléket teremt. „

Brájer Éva alpolgármester az eseményt megelőző sajtótájékoztatóján elmondta: „Az idei fesztivál egyik újdonsága, hogy a csütörtöki ünnepélyes megnyitót követően, 19.00 órától a kórusok a Városház téren üdvözlik egy-egy dallal Székesfehérvárt. A szombati nap igazi különlegessége lesz, hogy a Belvárosban köszöntjük a „Fölszállott a páva” népzenei és nép-

táncos vetélkedő fehérvári résztvevőit. A gálaműsort követően, egy régi hagyományt felelevenítve, táncházat rendezünk az Országalma körül.”

ÍGY TÖRTÉNT!

Nagyon jó összhangot talált a főszervező a kórusfesztivál folklor-programjával, amely a „Szállj elő zöld ág” néptáncalkalozóval egybe szerkesztve nyújtotta a fesztivált záró gálaműsort a Vodafone Sportcsarnokban.

A gyermekek és a város is színes, változatos műsor részesi lehettek a pár nap alatt. Több oldaláról megismerhették a várost, az emberek érdeklődő szimpátiájával találkozhattak, amely valóban kifejezte a város elkötelezettségét a kórusfesztivál és a zene mellett.

Kerekesné Pytel Anna

A LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM KODÁLY ZOLTÁN ZENEPEDAGÓGIAI INTÉZETE

FELHÍVÁS

30 illetve 60 ÓRÁS a Nemzeti Alaptantervben (NAT) és kerettantervben meghatározott fejlesztési célok és feladatrendszerek hatékony megvalósítására irányuló

AKKREDITÁLT TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOT

hirdet négy témakörben általános, középiskolai és zeneiskolai tanárok, tanítók számára.

2014. szeptember 27., október 18., november 29.

A tanfolyamok témái:

1. „Énekelni, énekelni, énekelni: - Továbbképző tanfolyam gyermek-kórusok karnagyai számára (Alapítási engedély száma: 100 004/247/2011)

2. „Kodály-módszer” a Kodály koncepció alapján – hagyomány és megújulás. (Alapítási engedély száma: OK-410/139/2010)

3. „Csodálatos népzene” A népzene tanítása az általános és középiskolában, valamint a zeneiskolában.

(Alapítási engedély száma: OK-410/140/2010)

4. „In memoriam Dr. Szabó Helga” Továbbképző tanfolyam ének-zenet oktató tanítók számára

(Alapítási engedély száma: OK-82/32/2012 (60 óra))

A továbbképzések vezetője:

Dr. Nemes László Norbert, a Zeneakadémia Kodály Intézetének igazgatója.

A tanfolyamok részletes ismertetését a következő honlapon találják meg: www.kodaly.hu

A továbbképzéseket minimum 10-10 fő jelentkezése esetén indítjuk.

A tanfolyam időtartama: 30 óra (háromszor 7,5 tanítási óra: 9-12 és 1:30-6), illetve 60 óra (hatszor 7,5 tanítási óra, 3 alkalom ősszel/3 alkalom tavasszal)

A foglalkozásokra Budapesten a Kodály Zoltán Emlékmúzeumban (Budapest 1062, Andrássy út 87-89), a Zeneakadémia Ligeti Épületében (Budapest 1077, Wesselényi utca 52.), illetve a

Zeneakadémia Semmelweis utcai épületében szombati napokon kerül sor.

A részvételi díj: 6.500 Ft/fő

A jelentkezési lap letölthető a www.kodaly.hu honlapról.

Jelentkezés határideje: 2014. szeptember 19.

A jelentkezési lapot beszkenvelve a kodalmuzeum@lisztakademia.hu email címre, vagy postai úton az alábbi címre kérjük küldeni: Kodály Emlékmúzeum, Budapest 1062. Andrássy út 87-89.

**2014.09.27. A LISZT FERENC
2014.10.18. ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM
2014.11.29. KODÁLY ZOLTÁN
ZENEPEDAGÓGIAI INTÉZETE**

30 illetve 60 ÓRÁS a Nemzeti Alaptantervben (NAT) és kerettantervben meghatározott fejlesztési célok és feladatrendszerek hatékony megvalósítására irányuló

AKKREDITÁLT TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOT HIRDET

négy témakörben általános, középiskolai és zeneiskolai tanárok, tanítók számára.

A tanfolyamok témái:

1. „Énekelni, énekelni, énekelni” Továbbképző tanfolyam gyermek-kórusok karnagyai számára. (Alapítási engedély száma: 100 004/247/2011)
2. „Kodály-módszer” a Kodály koncepció alapján – hagyomány és megújulás. (Alapítási engedély száma: OK-410/139/2010)
3. „Csodálatos népzene” A népzene tanítása az általános és középiskolában, valamint a zeneiskolában. (Alapítási engedély száma: OK-410/140/2010)
4. „In memoriam Dr. Szabó Helga” Továbbképző tanfolyam ének-zenet oktató tanítók számára (Alapítási engedély száma: OK-82/32/2012 (60 óra))

A továbbképzések vezetője: Dr. Nemes László Norbert, a Zeneakadémia Kodály Intézetének igazgatója.

A tanfolyamok részletes ismertetését a következő honlapon találják meg: www.kodaly.hu

A továbbképzéseket minimum 10-10 fő jelentkezése esetén indítjuk. A tanfolyam időtartama: 30 óra (háromszor 7,5 tanítási óra: 9:00-12:00 és 13:30-18:00), illetve 60 óra (hatszor 7,5 tanítási óra, 3 alkalom ősszel/3 alkalom tavasszal).

A foglalkozásokra Budapesten a Kodály Zoltán Emlékmúzeumban (1062 Budapest, Andrássy út 87-89), a Zeneakadémia Ligeti Épületében (1077 Budapest, Wesselényi utca 52.), illetve a Zeneakadémia Semmelweis utcai épületében szombati napokon kerül sor.

Részvételi díj: 6 500 Ft/fő
Jelentkezési lap letölthető: www.kodaly.hu honlapról.
Jelentkezés határideje: 2014. szeptember 19.
A jelentkezési lapot beszkenvelve a kodalmuzeum@lisztakademia.hu email címre, vagy postai úton az alábbi címre kérjük küldeni: Kodály Emlékmúzeum, 1062 Budapest, Andrássy út 87-89.

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT LISZNYAY SZABÓ GÁBOR

Lisznyay Szabó Gábor neve sajnálatos módon gyakran ismeretlenül cseng a mai zenevilágban. Elsősorban egyházzeneszerek és orgonisták ismerik néhány műve révén, valamint a csellisták, hiszen Ősz című gordonka-zongora darabja a zeneiskolai gordonka-repertoár egyik alap darabja. Születésének centenáriuma alkalmat ad arra, hogy áttekintsük jellegzetesen huszadik századi életútját, valamint alkotói munkásságát.

Ki Lisznyay Szabó Gábor? Mit mond neve a ma élő embereknek, a zenésztársadalomnak, a különböző felekezeti egyházzeneszereknek, katolikusoknak, zsidóknak, baptistáknak, reformátusoknak? A Dohány utcai zsinagóga orgonistája? Egyházzeneszerző? A központi katolikus kántorképző legendás zeneelmélet tanára? Zeneiskola alapító? Karnagy? Tekintettel arra, hogy Lisznyay a mai napig nem foglalta el az őt megillető helyet a magyar zenetörténetben, írásomban röviden szeretném összefoglalni a zeneszerző életrajzát, valamint betekintést nyújtani alkotói munkásságába.

A zeneszerző gyermekkoráról keveset tudunk. 1913. december 8-án született Budapesten. Mire lányai megszülettek, szülei már nem éltek, ő viszont – Mária lánya szerint – meglehetősen szűkszavúan nyilatkozott, ha gyermekéveiről kérdezték. Édesanyja zongoratanár volt, a zene iránti fogékonyságot már a szülői házból hozta magával.

Az elemi iskola után a budapesti református főgimnázium tanulója lett. Hogy a katolikus szülők református iskolába adták gyermeküket, jelzi, hogy az egymás iránti elfogadást, ökumenikus szemléletet Lisznyay már otthonról hozta magával. 12 évesen lehetősége adódott, hogy éveken keresztül Belgiumban tanulhasson tovább.

Gyermekeveinek legszebbjeit szalézi diákként töltötte különböző belga rendházakban. Felmérhetetlenül fontos ez az időszak Lisznyay életében, hiszen itt szívja magába a francia muzsika és a gregorián szerzetét, amelyek későbbi életművében nagy mértékben nyomot hagynak, valamint itt találkozik a szaléziak gyermekközpontú, szeretettel nevelő eszmeiségével, és később e révén válhat tanítványainak rajongva szeretett tanárává. Belgiumban jegyezte el magát a templomi zenéléssel. Itt orgonált először különböző liturgikus alkalmakon, majd egy ízben a liege-i székesegyház nagy orgonáján is.

Adva volt számára a lehetőség, hogy a papi pályára lépjen, azonban három év után visszatért Magyarországra és a Széchenyi István Reálgimnáziumban érettségizett. Nem volt kérdés számára ezután, hogy zenész szeretne lenni, és mikor értesült a Zeneakadémia nem sokkal korábban alapított egyházzene szakának léteről, ide jelentkezett. Az egyházzene mellé felvette a zeneszerzés szakot is. Legfontosabb tanárai az egyházzene szak alapítója: atyai jóbarátja, Harmat Artúr és zeneszerzés tanárai, Siklós Albert és Dohnányi Ernő voltak. Fiatalkori stílusát nagymértékben befolyásolta a francia és gregorián hatások mellett Dohnányi későromantikus stílusa, valamint a kor egyre inkább zenei köznyelvvé váló hangja: Kodály nyelvzete.

19 éves korától a budapesti izraelita fiúárvaház tanára, itt kezdődik életre szóló szoros kapcsolata a zsidósággal. Több iskolában is tanít a negyvenes években, így a mai Bartók Szakiskola elődjében, a Nemzeti Zenedében is, emellett különböző kórusokat vezet. 1942-ben kerül élete egyik legfontosabb munkahelyére, a Terézvárosi Plébániatemplomba, ahol a Kemenes Frigyes karnagy által vezetett kórus orgonakísérője lesz. Kemenes a kor egyik legfontosabb egyházkarnagya, aki számos szerzőt bízott új művek komponálására. Lisznyayval is gyümölcsözőnek bizonyult kapcsolata: az együtt töltött évek alatt születik Lisznyay katolikus egyházi zenéjének legjava.

Az ostrom alatt szülei szabolcs-szatmári birtokára menekül, köz-

ben házasságot köt Szoboszlai Saroltával, majd a háború után visszatérve az izraelita fiúárvaház egyik osztálytermébe költözik be, ugyanis Lisznyay Mester utcai lakását bombatalálat érte. Ebbe a tanterembe született fiatalabbik lánya, Anna.

Számos megrendítő történet szól Lisznyay itt eltöltött éveiről. A háborút követően nagyon sok, a holocaustot túlélte gyermek, fiatal tért vissza Budapestre, akiknek hozzátartozói sem voltak, és gyakran a kibírhatatlan mentális sérülések mellett

szülys fizikai fájdalmaktól is szenvedtek. Ilyen fiatalok között élt Lisznyay a családjával, és mindent megtett azért, hogy valamelyest pótolja számukra az elvesztett család melegét. A gyermekek bármikor fölmehtek a tanár úr lakásába, voltak, akiket külön zongorázni is tanított, és a karácsonyt is együtt ünnepelték az árvaház lakói. Hogy mennyire lelkiismeretesen és hatékonyan végezte karnagyi teendőit ebben az intézményben, mi sem bizonyítja jobban, mint egy 1949-es Borisz Godunov előadás az Operaházban: a gyermekkori részeket az árvaház kórusa énekelte.

A negyvenes évek, amellett, hogy a háború és más szörnyűségek időszaka is volt, Lisznyay-Szabó Gábor életében a szakmai fejlődést és sikert jelentette. Ezt bizonyítja két elismerés: a „Ferenc József” Koronázási Jubileumi Alapítvány, valamint a Lipótvárosi Casino 1943-ban elnyert díjai. Sajnálatos tény, hogy zeneszerzői pályájának első 12

évében több műve jelent meg nyomtatásban, mint később egész életében. De ezt a képet is árnyalja, hogy műveinek fő kiadója, a Magyar Kórus inkább csak a könnyen tanulható, rövidebb darabjait adta ki, köztük két egyszerűbb ordináriumot (Missa „et unam sanctam” és Missa simplex). Műveinek későbbi előadója és népszerűsítője, Bucsi László így fogalmaz erről: „Az akkori hivatalos egyházi zene azonban elzárkózott előle, és muzsikáját tartózkodva fogadta. Szívesebben adott helyet kiadványaiban a könnyű és gyors hatás kedvéért az olyan zenének, amely meg sem közelítette a Lisznyay-zene fajsúlyát és rangját.”

1947-ben Harmat Artúr meghívja tanítani a Zeneakadémiára, azonban itt nem dolgozhat sokáig. 1949-ben a kommunista hatalomátvételnél elbocsátják, az egyházzene szakot pedig megszüntetik. Ezek után új munka után kell néznie, így vállalja el a Dohány utcai zsinagóga orgonamesteri állását, amit húsz éven át tölt be. 1951-től a budapesti római katolikus kántorképző tanára lesz, 1952-től pedig a MÁVAG Acélhang férfikarát vezeti. 1956-ban elhunyt Kemenes Frigyes, ez egyben a terézvárosi kórus virágkorának a végét jelentette. Ahogy az ötvenes évekre fokozatosan szűntek meg az egyházi énekkarok, úgy tűnt el az az ösztönző környezet is, ami Lisznyayt új művek írására inspirálta. Fokozatosan megtört alkotói lendülete, egyre kevesebbet alkotott. A Dohány utcai zsinagógában végzett munkája sem jelentett számára elég ösztönzést a komponálásra, hiszen amíg a katolikus liturgiában kedvére írhattott újabb és újabb műveket az egyházi évnék megfelelően, addig a zsidó liturgia jellegéből adódóan az ottani tevékenysége sokkal inkább az improvizációra épült.

Életének ebben a nehéz időszakában vállalt óraadóként munkát a váci zeneiskolában. Itt kereste föl az ötvenes évek végén Gyenizse Ferenc, a verese gyházi általános iskola igazgatója azzal a kéréssel, hogy szervezzen alapfokú zeneoktatást Verese gyházra. Így lett ő a város zeneiskolájának alapítója, ami a korban egyedülálló módon nem állami intézmény volt, hanem a szülői munkaközösség tartotta fenn. A zeneiskola a művelődési ház termeiben kapott helyet, első hangszerét Kondor Béla festőművésztől vásárolta Gödöllőről: a zongorát a szülők lovas kocsin hozatták át. Lisznyay hetente több napot töltött a városban, a zeneiskolában elsősorban zongoratanárként dolgozott, és ő hívta meg a tanári kar többi tagját is: többen a Fóti zeneiskola munkatársai voltak, míg mások Budapestről jártak tanítani.

Lisznyay verese gyházi működésének másik fő területe a település vegyeskarának újjászervezése volt, részben a korábbi templomi énekkar tagjaiból, részben új emberekből. A kórusal sikerrel vett részt országos minősítő versenyeken. Verese gyházi teendőit romló egészségi állapota miatt fokozatosan átadta másoknak, itteni működésének vége a hatvanas évek közepére tehető.

Zeneszerzői munkásságának Beharka Pál és a baptista egyház általi felkérések adtak új lendületet, így került vissza a korábbi kerékvágásba. A baptistáknak írt kórusművek illetve feldolgozások száma meghaladja az ötvenet, de nagyon fontos ekkoriban kifejtett pedagógiai munkássága is: több tucat kis kamaraművet komponált számukra, a felekezet gyermek-muzsikusaiknak kamarazenei nevelése céljából.

Az 1949-es fordulat után 1971-ben éri életének második tragédiája: 1971-ben a szolgálatát végző orgonistát orgonálás közben éri agyvérzés, és bal oldala lebénul. Betegségéből soha nem gyógyult meg, így meg kellett válnia Dohány utcai orgonamesteri állásától, amit ezután lánya, Lisznyay Mária vett át.

Élete utolsó évtizedét – mivel hangszeren játszani többé nem tudott – teljesen a zeneszerzésnek szentelte, több nagyszabású műve keletkezik ekkor, többek között a református egyház felkérésére írt zoltárfeldolgozások, és egy kantáta Bethlen intelmeiből. 1981-ben érte a halál, néhány héttel a 3. orgonaszónatájának bemutatója után.

Egyéni hangja, egész életen át tartó stílári fejlődése, remek harmóniaérzéke és hangszerelési technikája, életművének gazdagsága magasan kiemeli őt a Magyar Kórus kör generációjának zeneszerzői közül. Egyházi művei közül külön említést érdemel tizenhat miséje, köztük a zeneszerzés-technikai bravúrral megírt művek: a Karácsonyi mise, a Missa simplex, vagy a máig alig ismert XI. mise. A miséken túl számos kisebb-nagyobb liturgikus művet komponált. A vokális kompozíciók mellett számos zenekari- és kamaraművet (szónátákat és a vonósnégyeseket) is alkotott. Orgonaművei közül Három magyar pasztorálja valamint Canzonettái méltán a legnépszerűbb alkotások. A zsinagógában töltött évtizedekhez köthető legjelentősebb műve a héber dallamokra komponált *Une szane taikaf* című nagyszabású orgonafantázia, mely egyértelműen a romantika stílusjegyeit mutatja. Stílusa, bár kezdetől jellegzetesen egyéni, folyamatos fejlődésben van. A kezdeti későromantikus hangtól a franciás, helyenként imperzszionista stíluson át az ötvenes évekre merész harmonizálású, szigorú vonalvezetésű muzsikáig jut el. Később, a baptistáknak írt kompozíciók mesterségbeli tudásról, stílusérzékről, beleérző képességről tanúskodnak: talán kevésbé egyéniek, de tökéletesen teljesítik a felkérők kívánságait. Az utolsó évtizedben sem adja fel a stílári fejlődés lehetőségét: időskori műveiben tovább kísérletezik egy érdekes disszonanciákat használó, színgazdag, helyenként az atonalitással kacérkodó hangzásvilággal, melynek szép példái a Váci mise, vagy a fentebb említett zoltárfeldolgozások.

Lisznyay Szabó Gábor életének talán legtragikusabb momentuma, hogy zeneszerzői pályája éppen akkor tört ketté, amikor a legígéretesebb műveit írta, amikor kezdett ráatalálni saját hangjára.

Tiszteletet parancsoló, ahogy a félretolt művész az ötvenes években fontos társadalmi ügyért dolgozott a verese gyházi zeneiskola megszervezésével. A mellőzöttség éveit követően talpra állásban kulcsszerepet játszott a baptista egyház, akik éveken keresztül ellátták megrendelésekkel. Kései művei, bár nem érik el a negyvenes években írt darabjainak színvonalát, mégis imponálóak kísérletező, bátor hangvételükkel.

Példaértékű az a nyitottság, ahogy Lisznyay a különböző felekezetek iránti tiszteletével az ökumené szellemiségét ültette a gyakorlatba egész életében. Születésének századik évfordulója nemcsak arra jó alkalom, hogy felelevenítsük életének főbb momentumait, hanem arra is, hogy felhívjuk a figyelmet: úgy emlékezhetünk rá legméltóbban, ha minél többet megismerünk és előadunk igényesen megírt műveiből, mívesen kidolgozott misciklusaiából, a különféle kóruskompozíciókból és orgonadarabokból.

Horváth Márton Levente

A NYÍREGYHÁZI CANTEMUS KÓRUS-CSALÁD GAZDAG NYÁRI PROGRAMJA

A tapasztalt szakemberek régen megfogalmazott megállapítása, hogy az amatőr együtteseket a fellépések éltetik. A 2014-es esztendő e tekintetben különösen emlékezetes lesz a nyíregyházi dalosok számára. A Cantemus Kórus együttese – a szokásos helyi és hazai közreműködéseik mellett – már a tavaszi hónapokban jelentős nemzetközi fellépésekre vállalkoztak. Íme:

Az **Ifjúsági Vegyeskar** – Szabó Soma vezetésével – fennállása első nemzetközi megmérettetésére vállalkozott a Veronában április 2-től 6-ig rendezett –Days of International Chor Music in Verona 2014 elnevezésű – kórusversenyen. Kategóriájuk I. helyezése mellett megnyerték a **verseny NAGYDÍJÁT** is. Bravúros bemutatkozás!

A **Cantemus Fiúkórus** június 10-től 14-ig – Szabó Soma karnaggyal – Csehországban, a Hradec Kralove-i fesztiválon vett részt.

A nyári szünet, szabadság ifjaknak és felnőtteknek a pihenésére, regenerálódására szolgál. A Nyíregyházi Cantemus kóruscsalád 350 dalosa és vezetőik 2014 nyarának jelentős részén mégis újabb feladatokra vállalkoztak. Ez is „munkával”, kötelezettséggel járt, de önként vállalták, mert életre szóló élményt, feltöltődést is nyújt számukra. Érdemes áttekinteni: mire vállalkoztak:

A **Cantemus Vegyeskar** – Szabó Soma vezetésével – július 4-től 10-ig – Franciaországban rendezett fesztiválra kapott meghívást. 7 nagyvárosban öregbítették a magyar kórusművészet hírnevét.

A **Pro Musica Leánykar** 43 dalosa – Szabó Dénes vezetésével – megtisztelő feladatra vállalkozott. Japánban a már jól ismert és kedvelt együttest június 20-tól augusztus 4-ig látták vendégül. Ennek során Yokohamatól – Tokyon át – Yuzamachiig 24 városban koncerteztek. 5 városban – a hangversenyeken kívül szeminárium tartására is felkérték Szabó Dénest – bemutató kóruspróba keretében – a világhírű magyar kórusművészet és kórushangzás tanulmányozására.

Ilyen előzmények után került sor a kórusmuzsika barátai által is nagyon várt rendezvényre a:

X. Cantemus Nemzetközi Kórusfesztivál és mesterkurzusra – Nyíregyházán, 2014. 08. 15 – 21-ig.

Az idei nyár fénypontja az 1996-ban indított és két évenként ismétlődő, most éppen X., jubileumi Nemzetközi Kórusfesztivál és karvezetői mesterkurzus volt, melyen hazánk 6 kórusa mellett 9 ország 12 vendég együttese és a Cantemus kóruscsalád 6 tagja vett részt 1000 dalossal. A mesterkurzusba 5 hazai és 9 külföldi karnagy kapcsolódott be.

A fesztivál rangját minősíti, hogy fővédnöke Áder János, a Magyar Köztársaság elnöke, míg védnöke Dr. Kovács Ferenc, Nyíregyháza megyei jogú város polgármestere volt. Művészeti igazgatója: Szabó Dénes, a Cantemus Gyermekkar és a Pro Musica Leánykar Kossuth-díjas igazgatója, míg a házigazda: Baloghné Németh Szilvia, a Kodály Zoltán Általános Iskola igazgatója. Rendező szervei: a Nyíregyházi Cantemus Kórus, a Kodály Zoltán Általános Iskola, Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Pro Voce Humana Alapítvány és a Cantemus Alapítvány.

A fesztivál és mesterkurzus programja:

Augusztus 15-én este a Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Társszékesegyházban megtartott kurzusnyitó hangversenyen a Pro Musica Leánykar köszöntötte – Szabó Dénes vezetésével – a mesterkurzusra érkezett karvezetőket és a kórusmuzsika barátait.

Csak csodálni lehetett, hogy a fárasztó japán útról néhány napja hazatért együttes milyen üdén, mennyi odaadással, lelkesedéssel mutatta be 13 kompozícióból álló műsorát, melyben 6 csodálatos Ave Mária mellett a zeneirodalom kiemelkedő egyházzenei művei hangzottak el. Méltán érdemelték meg a hallgatók szünni nem akaró elismerését.

Augusztus 16-án délután a nyíregyházi szabadtéri színpad rózsa-kertjében gasztronómiai program várta az oda érkezőket. A fellépő négy kórus nemzeti ízeivel ismerkedhettek meg a látogatók, majd Távolség hangjai címen Hong Kong, Tajvan, Kína és Indonézia négy kórusa szórakoztatta különös varázsával a népes hallgatóságot.

Este 20 órai kezdettel rendezték a zártkörű Ünnepi nyitóhangversenyt a Kodály Zoltán Általános Iskola Kodály-hangversenytermében – a fesztiválra érkezett vendég együttesek köszöntésére. A Cantemus kóruscsalád 6 énekkarának 350 dalosa – Szabó Dénes és Szabó Soma vezetésével, valamint Jeneiné Právicz Julianna és Obbágy Márta zongorakíséretével – a kórusmuzsika példát is mutató sokszínűségével ismertette és szórakoztatta a termet zsúfolásig megtöltő vendég dalosokat és kísérőiket. Emelte a hangulatot, hogy az elhangzott műsorszámokat mindig egy-egy vendégkórusnak ajánlották, amit az érintettek kitörő tetszésnyilvánítással fogadtak.

Augusztus 17-én az esti órákban – Fesztivál hangversenyek program keretében – megyénk 9 települését keresték fel a fesztiválon résztvevő kórusok. Nyíregyházán a Kodály-teremben, míg vidéken mindenütt templomokban léptek fel az együttesek egyházzenei programjukat bemutató. A településenként 2 – 3 együttest mindenütt nagy szeretettel és vacsorával fogadták.

Augusztus 18-án délelőtt 10 órai kezdettel rendezték a minősítő hangversenyt, melyen 16 vendégkórus nyert elbírálást. (A Cantemus-kórusok nem kérték minősítést). A rangos nemzetközi zsűri tagjai voltak: Tóth Péter zeneszerző, a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának dékánja, Andris Veismanis, a Lett Nemzeti Opera karmestere, Dr. Mindszenty Zsuzsanna karnagy, a KÓTA elnöke, Prof. Leon Shiu-Wai Tong karnagy, a Nemzetközi Kórusösszettség első alelnöke, Szabó Dénes karnagy, a Nyíregyházi Cantemus Kórus igazgatója, a Magyar Művészeti Akadémia tagja.

A kórusok minősítést az alábbi táblázat szemlélteti:

A f e l l é p ő e g y ű t t e s e k			
országa	megnevezése	karnagya(i)	minősítése
Magyarország	Debreceni Ady Leánykar	Kerekes Rita	Arany
Spanyolország	Aglepta Girls' Choir	Oriol Castanyer	Arany
Kína	Candlelight Chorus of Shanxi University	Mr. Da-lin-Zhi	Arany
Kína	East China University Choir	Cao Huaqin	Arany
Magyarország	Budapesti Gemma Enekegyüttes	Tóth Márton	Arany
Indonézia	The Resonanz Children's Choir	Devi Francesca	Arany
Hong Kong	Wah Yan College Junior Choir	Mr. Lesley Ka-hey Chan	Arany
Kína	Wuxi Male Voice Chor	Prof. Yan Wang	Arany
Kína	Wuxi Shanhe Chorus	Prof. Yan Wang	Arany
Hong Kong	Yuen Long Gyermekkorús	Kwok-ning Chan és Miss King-tung Klare Ng	Arany
Magyarország	Szolnoki Kodály Zoltán Gyermekkar	Zsákainé Juhász Katalin	Ezüst
Magyarország	Sonitus Scarbantiae Nőiakar	Harz Katalin	Ezüst
Japán	Tamatomo Kamarakórus		Ezüst
Magyarország	Budapesti Vörösmarty Leánykar	Gyombolai Bálint	Ezüst
Magyarország	Egri Family Singers	Tóth Vilmos	Bronz
Németország	Haager Spatzen Gyermekkar	Károlyi-Philippzig Zsuzsanna	Bronz

A kínai Wuxi Shanhe együttes vegyeskari és nőikari kategóriában is nevezett. A fesztiválon résztvevő alábbi vendégkorúsok és a vendéglátó Cantemus-kóruscsalád tagjai nem kértek minősítést:

o r s z á g	az együttes megnevezése	vezetője
Törökország	Sevda-Cenap Nőiakar	Cihan Can
Izrael	Shikmim Vegyeskar	Menashe Lev-Ran
Tajvan	Tajpeji Filharmónia Kórusa	Yu-Chung John Ku
Magyarország	Napsugár Gyermekkar	Szöke Rita
	Cantemus Gyermekkar	Szabó Dénes
	Pro Musica Leánykar	Szabó Dénes
	Cantemus Vegyeskar	Szabó Soma
	Cantemus Fiúkorús	Szabó Soma
	Cantemus Ifjúsági Vegyeskar	Szabó Soma
	Acapellart Enekegyüttes	

És nap délutánján 3 kiemelkedő fesztiválhangverseny volt:

17 órakor Kisvárdán, a Várszínházban 4 kórus: spanyol, hong kongi, kínai és indonéz,

19 órakor Egerben, a Kepes Intézetben két kínai együttes mutatkozott be, míg

19 órakor Nyíregyházán, a Kodály-hangversenyteremben

Beethoven: IX. szimfóniája hangzott el az alábbi előadói apparátussal:

- **Cantemus Vegyeskar, Tamatomo Kamarakórus** (Japán),

Taipei Filharmónia Kórusa (Tajvan) - **Budafoki Dohnányi Zenekar**

- *Váradai Marianna* - szoprán, *Megyesi-Schwartz Lúcia* – mezzoszoprán,

Nyári Zoltán – tenor, *Thomas de Vries* (D) – bariton.

Vezényelt: *Hollerung Gábor*

A közel 200 fős előadói apparátus – példás felkészültségével, a dinamikai árnyalatok mélyen átélte megvalósításával, az egymástól több ezer kilométerre lakó dalosok kiváló együttműködésével – lenyűgöző hatást váltott ki a termet zsúfolásig megtöltő hallgatóságban.

Augusztus 19-én 17 órai kezdettel a Nyíregyházi Zsinagógában két nyíregyházi (a **Napsugár Gyermekkar** és a **Cantemus Ifjúsági Vegyeskar**), valamint egy-egy Hong Kongból, Tajvanból és Izraelből érkezett együttes műsorát hallhatta a komolyzene népes tábora.

Este, 20 órai kezdettel, óriási érdeklődéssel kísért program várta a Kossuth teret zsúfolásig megtöltő közönséget. Ez a rendezvény volt a fesztiválok történetében hagyományosnak tekinthető Folklor est, melyen minden vendég együttes saját nemzeti hagyományából merített kompozíciót mutatott be. *Dr. Kovács Ferenc* polgármester megnyitója után a **Cantemus Gyermekkar** – *Szabó Dénes* vezetésével – Kodály: Táncnóta című dalával adta meg az „alaphangját” a szórakoztató, látványosságában is élettelis programnak. A vendég együttesek is saját nemzeti folklórjuk egy-egy kompozíciójával mutatkoztak be. Az akusztikai hatás mellett látványos elemek is színesítették a kórusok teljesítményét, melyet kitörő tetszénnyilvánítással fogadott a lelkes hallgatóság.

Augusztus 20-án este 20 órai kezdettel a Sóstói Parkfürdő parkjában felépített

hatalmas sátor fogadta be a fesztivál zárását jelentő Gálaműsort. Kint megmeredő eső, viharos széllel, bent lelkesedéstől fűtött, a kórusmuzsika szépségétől átszellemült ezer dalos és több mint ezer hallgató közösen átélte öröme ragadtatta minduntalan vastapsra a jelenlévőket. Az alaphangot az ezer torokból álló összkar adta meg:

Bárdos Lajos: *Cantemus* című művét és Daróci Bárdos Tamás: *Istené az áldás* című kompozícióját *Szabó Soma* vezényelte.

Közreműködött: a Miskolci **Theater Brass Fúvóegyüttes**. *Jeneiné Právicz Julianna* - zongorán

A fesztivál rangját minősíti, hogy a fesztivált megtisztelte jelenlétével és a záró műsorban beszédet mondott *Hoppál Péter*, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára is. Hangsúlyozta: a Cantemus Kórus kiváló felkészültsége, hazai és nemzetközi sikerei megbecsülést szereznek nem csak Nyíregyházának, hanem hazánkban is. Méltán érdemelték meg a Nemzet Együttese kitüntetést. A gálán fellépett a fesztiválon résztvevő valamennyi vendég együttes. Fellépésük sorrendjét az döntötte el, hogy a fesztivált támogató intézmények, vállalatok képviselői melyik kórus nevét húzták ki egy serlegből. Az együttesek egy-egy – főleg a nemzeti hagyományukat szimbolizáló – kompozíciót mutathattak be – megérdemelt elismerést nyerve. Bemutatkozásuk végén tudták meg a minősítésen résztvevő kórusok – nagy „ovációval” fogadva – elért eredményüket, s kapták meg az ezzel járó dokumentumot. Ekkor adták át a nemzetközi zsűri különdíjait is:

A legszínvonalasabb versenyműsort mutatta be: a **Gamma Énekegyüttes**

A Xiao He Tang Shui című népdalfeldolgozás előadásáért: az **East China University Chorus**

Kodály művének a legjobb előadásáért: a **Resonanz Children's Chor** és **Ady Leánykar**

A kortárs művek legjobb előadója: az **Ady Leánykar**

Karnagyi különdíjat kaptak: *Devi Francesca, Mr, Da-lin Zhi és Oriol Castanyer*

A Cantemus Alapítvány különdíját, „Nancy Telfer: Magnificat című művének előadásáért: a **Yuen Long Gyermekkorús**

A közönségdíjat: a **Resonanz Chil-**

dren's Choir, valamint

A fesztivál Nagydíját is: a **Resonanz Children's Chor** vehette át.

Két öszzkari számmal zárult a kórusok bemutatkozása:

- Kocsár Miklós: Jubilate Deo című művét Szabó Dénes, míg
- Szörényi – Bródy: Felkelt a Napunk című kompozícióját Szabó Soma vezényelte.

Ez utóbbit az előadók és hallgatók közös kívánságára meg kellett ismételni. Ilyen emelkedett hangulatban lépett a mikrofon elé Dr. Kovács Ferenc polgármester, hogy értékelje a kitűnő hangulatú fesztivált. Megköszönte a vendég-kórusoknak, hogy jelenlétükkel megtisztelték Nyíregyháza városát, közreműködésükkel gazdagították kultúráját. Elismerését fejezte ki a jubileumi rendezvény szervezőinek: a Cantemus Kórus-család vezetőjének és tagjainak, a hatalmas létszámú és feladatát példásan teljesítő közreműködőknek és a szponzoroknak. Reményét fejezte ki, hogy ez a rendezvény hozzájárult Nyíregyháza város turisztikai népszerűsítéséhez is: világhírű állatparkja, múzeumfaluja és gyógyfürdője is garancia erre. Majd a nagy ovációval fogadott, fáradhatatlan Szabó Dénes, a fesztivál igazgatója köszöntötte a fesztivál valamennyi résztvevőjét, s azzal a reménnyel búcsúzott, hogy két év múlva ismét találkozhatnak.

* * * * *

Ezek után a kiemelkedő teljesítmények után a Kelet-Magyarország című napilap tudósítója kérdést intézett Szabó Déneshez, tudakolva:

- *a fesztiválon átélt legszebb emlékeiről.* Válasz:

- A minősítő verseny színvonala fantasztikus volt. S hadd említsem meg – mondotta – a gálakoncert utolsó számát, és most egy kis hazai büszkeség szól belőlem: közel 700 külföldi énekes átszellemülten az 1000 éves Magyarország első királyát, Szent Istvánt dicsőítette a Szörényi-Bródy szerzőpáros művével. Az, hogy egy 12 éves indonéz kislány kotta nélkül szenvedélyesen dicséri István királyt, nem hétköznapi érzés...

- *Mennyi pihenési idő vár most rájuk.* Válasz:

- Az egyik fordulat generálja a másikat, így nincs megállás a kórusaink számára. A Cantemus Gyermekkórus – most Szabó Soma vezetésével - szeptemberben 10 napos túra keretében San Cugat és Barcelona környékén ad koncertet, ahol az Aglepta Leánykar látja őket vendégül. Ugyanabban a hónapban a Pro Musica Leánykar Brüsszelben énekel. Ősszel újra indul a bérleti sorozatunk és számos egyéb feladatot is el kell látnunk. Az idén is lesz karácsonyi hangverseny. Ismét bemutatjuk majd több helyen a misét a Benkó Dixieland Band Együttessel...

Őszintén reméljük, hogy ezek a kiemelkedő fellépések és sike-

rek tovább éltetik a világhírű együtttest, felejthetetlen élményeket nyújtva a komolyzene barátainak.

Erdős Jenő

EGY MAGYAR EMBER, EGY NAPJA

A magyar ember látott egy reklámfilmét hazájáról, és ezért elhatározta, hogy a mai napon csupa olyan dolgot vesz a kezébe, amit magyar feltalálóknak köszönhet az emberiség.

Kezdetnek fogott egy golyóstollat (Bíró László, 1931), felírta, hogy Találékony magyarok, majd egy mágnessel feltette a hűtőgépre (Szilárd Leó 1929), utána öngyűjtővel (Irinyi János 1836) rágyűjtött egy cigarettára, közben CD-t hallgatott, nézegette a hologramos matricát a borítón (Gábor Dénes, 1947), majd beszedett egy C-vitamint (Szentgyörgyi 1931). Eszébe jutott egy barátja, telefonált egyet a veze-

tekes telefonjáról (Puskás Tivadar 1878). Még volt egy kis ideje, ezért játszott egy kicsit a computerén (Neumann János 1944), elmélázott, hogy mely rendszert használja, végül a Basic Computer mellett döntött (Kemény János 1964), és Excel táblázatba rendezte tennivalóit (Simonyi Károly 1974). Megnézett (volna) egy 3D-s filmet, de ezt még egy 3D-s szemüveggel (Rátai Dániel 2010) sem tudta megoldani.

A kudarc után feltett egy bakelitlemezt a hagyományos lemezjátszójára (Goldmark Károly 1948), és bekapcsolta a tv-t is (Mihály Dénes, 1919). Látva, hogy éppen New Yorkot mutatják be, megörült, hogy színes tv-je van (Goldmark Károly, 1948). Nagyon tetszett neki a város, elsősorban a Cent-

rál Park (Asbóth Sándor, ő készítette a város rendezési tervét is). Még megnézett egy tudományos filmet az űrkatatásról, ismét elcsodálkozott a holdautón (Pávlics Ferenc kb. 1960), majd még indulás előtt megpróbálta kirakni a Rubik kockát (Rubik Ernő 1976).

Már semmi nem kötötte le, így elindult sétálni, és mivel a közeljövőben autót kívánt vásárolni, autókat nézegetett. Ezért magához vette automata fényképezőgépét (Mihályi József 1938), dilemmázott kicsit, hogy a régebbi típusú kontaktlencséjét (Dallos József 1928) vagy lágy anyagú kontaktlencséjét (Györffy István 1959) használja-e? Az első kocsi, ami megtetszett, egy Ford T-modell volt (Galamb József 1908), aztán talált egy dízelmotoros BMW-t (Ansits Ferenc 1983), és megnézett magának egy Chevroletet is, amelynek automata sebesség váltója volt (Bíró László 1932). Még felmerült egy VW bogár is a speciális dizájnya miatt (Barényi Béla 1925). Ez annyira tetszett neki, hogy ennek még a karburátorát is megvizsgálta (Csonka János 1893). De hamar rájött, hogy marad neki a bicikli, hazamenve meg is nézte

a pincében, hogy rendben van-e, főleg a dinamója (Jedlik Ányos 1861), majd ámulтан nézte a szomszéd ház tetejére leszálló helikoptert (Asbóth Oszkár 1928). Ezt a tényt azon melegében elmesélte Pulitzer díjas (Pulitzer József 1917) újságíró barátjának, akivel egy múzeumban találkozott, ahol éppen bemutatták a fényáteresztő üvegbeton feltalálásnak fázisait (Losonczy Áron 2001) - magát a betont nem tudták megnézni, mivel annak jogi hercehurcáit 13 év alatt nem sikerült befejezni.

Mikor végre hazaért, már sötét volt, felkapcsolta, régimódi lévén, még kriptontöltésű lámpáját (Bródy Imre 1930), megivott egy pohár szódát (Jedlik Ányos 1940), és mivel megfájdult a feje, keresett egy gyógyszert is, meg is találta a legutóbb Bécsben vásárolt Kalmopyrint (Richter Gedeon 1912). Az egész nap fáradozásait kipihenendő visszatért a bakelit lemezhez, és feltette a Kodály-módszer vívmányait világszerte elterjesztő (Kodály Zoltán 1929) Psalmus Hungaricumot.

- közösségi oldalról átvett írás -

Egy kis technika... 102.

Részletek Váginé Gödel Hilda: Daloljatok! A hangnevelés művészete című könyvének (Horváth György kiadása, Budapest, 2004.) Észrevételek a kórushangképzésről c. fejezetéből.

„A karvezetőnek, karigazgatónak legyen fogalma a hangszerv működéséről, ...ismerje a hátsó garatüreg szerepét, törődjön a hangzók helyes képzésével, tudjon tanácsot adni a hangminőség javítására, technikai megoldásokra.

Az a karvezető aki csak az énekesei adott hangjára építi munkáját, nagybani fogyasztója az énekkari tagok hangjának.

A karnagyok jól képzett muzikusok. Zenei igényüknek, ízlésüknek, és a szereplési alkalomnak (ünnepélyes megemlékezés, jubileum, nemzeti ünnep, stb.) megfelelően állítják össze a kórus műsorát. Zenei igényük nem terjedhet túl a kórus lehetőségein, csakis az adott hanganyaggal szabad gazdálkodniuk, nem a saját igényüknek megfelelő követelménnyel fellépni egy arra nem alkalmas együttes ellenében. E téren nagy bűnök történnek – merényletek az énekesek hangjával szemben.”

„A keményen megszólaló névelő, azon kívül, hogy nem szép, károsítja a hangot.”

„A karnagyok egyik tévedése a zümmögés gyakoroltatása, mint rezonancia-fejlesztő. Szűk üreggel, zárt ajaknyílással, az áll hátraejtése, a garatüreg tágassága nélkül többet árt, mint használ. Az orrüreg ugyan bizserg a rezgéstől, de ennek semmi jelentősége nincs a hangzásra, csak a szűk mozdulatot gyakorolja a tágasság helyett.”

„Külön fejezetet kellene szentelni a népi (főleg női) énekkaroknak. A legritkább esetben hallani kellemes hangon, szívből „daloló” énekest. Ennél sokkal több az erőszakos, kiabáló, nyers, forte-éneklés. A „tegyünk ki magunkért” rossz jelszó. Ha minden egyes kórustag szerepelni akar, egymást túllícitálva énekelnek. Meg kell értetni a kórusal, hogy minden egyes énekes „mintha” egyedül és csak önmagának énekelne, szinte dúdolva. Ha nem képes fékezni magát, hangerejét csökkenteni, szomszédját is erőnkifejtésre készíti, mert az ő kiabálása miatt a többiek nem hallják saját hangjukat. Tehát nekik is erősíteniük kell, így hólabda-elv alapján az egész énekkar kiabál dalolás helyett. Ne a hangerőt szeresse a kórus, hanem a dalolás szépségét.”

Dr. Bruckner Adrienne

Egyes példányok (ára: 300,-Ft) beszerezhetők:

Nagykanizsán: Katona Noémi előadónál a Hevesi Művelődési Központban (Széchenyi tér 5-9.)

Pécsett - Pécsi Nevelők Háza Egyesület székházában (Pécs, Szent István tér 17.)

Tatabányán Saltzer Géza karnagnál és a Szerkesztőségben